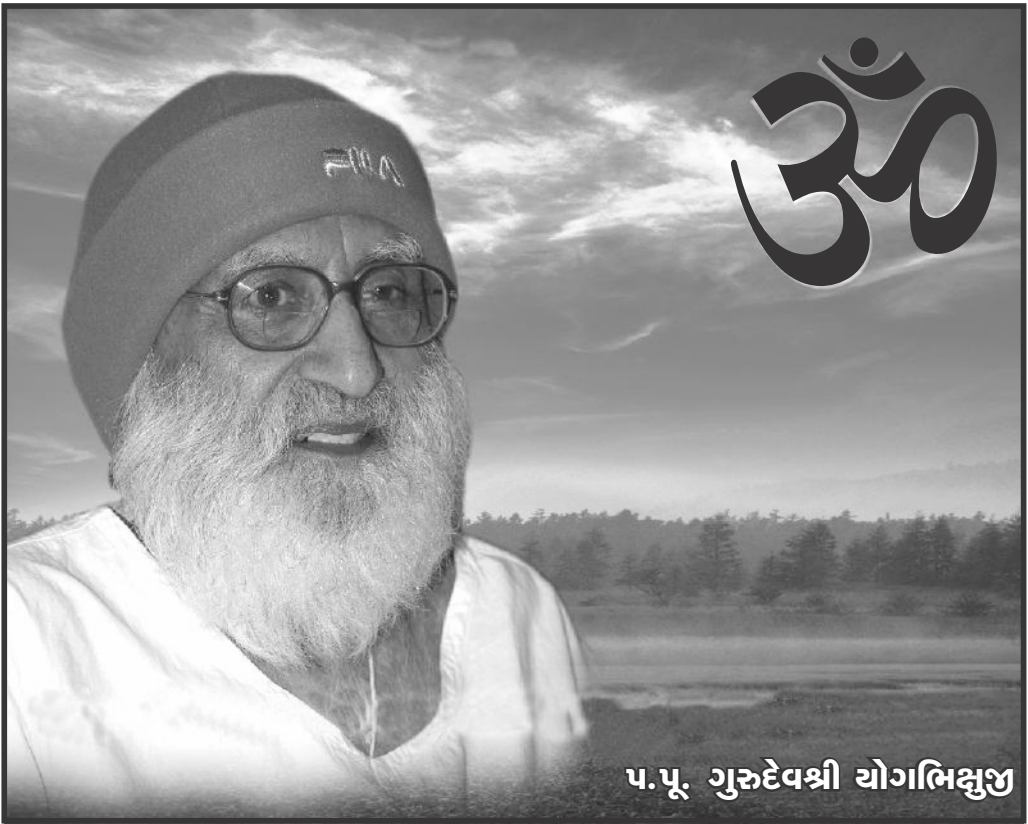

ॐ

॥ तस्य वाचकः प्रणवः ॥

रुतम्भरा

आत्मनो हिताय जगतः सुभाय

प.पू. गुरुदेवश्री योगभिक्षु

वर्ष - ३२ (ओक्टोबर, नवेम्बर, डिसेम्बर)

VOL - XXXII 2016-17

ISSUE-II

मानदतंत्री : नेषध व्यास

संकलन : डॉ. स. स. भिक्षु

‘योग’ भिक्षा लावीओ, ‘भिक्षु’ भनी गुरुद्वार;
मुमुक्षु जइर पामशे, सौनो मुजमां भाग.

જીવનપાથેય - જીવનનું ભાથું

- યોગભિક્ષુ

: ગુરુ બાદ તો આપણે બાદ :

આપણે જે કાંઈ મેળવ્યું છે, મેળવી રહ્યા છીએ અને મેળવીશું તે બધું જ જાણ્યે-અજાણ્યે અન્યો પાસેથી જ મેળવી રહ્યા છીએ. અન્યો પણ જાણ્યે-અજાણ્યે આપણને સતત કાંઈક આપતાં જ હોય છે.

જન્મ થયો ત્યારે તો સંપૂર્ણ દિગંબર અવસ્થામાં હતા. માતાપિતાએ તથા અન્ય સગાં-સ્નેહીઓએ આપણને મોટા થવામાં ખૂબ સહાય કરી. વૈદ્ય-ડોક્ટરોએ ખૂબ સહાય કરી. દરજી-મોચીએ કપડાં-બૂટ બનાવી આપ્યાં, શિક્ષકો-પ્રોફેસરોએ ગુજરાતી-અંગ્રેજી ભાષા શીખવી અનેક વિષયમાં નિષ્ણાત કર્યા. સૌની પાસેથી મેળવેલું સૌને પાછું આપી દઈએ, તો પાછા દિગંબર અવસ્થામાં આવી જવાય અને દિગંબર શરીર પણ માતા-પિતાનું આપેલું છે. તે પણ તેમને પાછું આપી દઈએ એટલે શરીર પણ ન રહ્યું. આમ, અન્યોની સહાયને-ગુરુપ્રથાને માન્ય રાખીએ. તેને બાદ કરી નાખીએ, તો આપણે જ બાદ થઈ જઈએ.

: હરામયસકા :

અત્યારે તો સૌ કહે એથી જુદું કહેનારાની હોડ લાગી ગઈ છે. સૌએ કહી ‘હા’ ત્યાં મેં કહી ‘ના’ અને સૌએ કહી ‘ના’ ત્યાં મેં કહી ‘હા’ એવું કરીને મેદાન મારી જવાનો હરામયસકો ઘણાંને લાગી ગયો છે.

આપણે એ ન ભૂલીએ કે મૂલ્યો બદલાયેલા કાળમાં આપણે કામ કરવાનું છે અને તેથી પ્રશંસાની જગ્યાએ પથ્થર, જશની જગ્યાએ જુતિયાં અને માળાની જગ્યાએ માર ખાવા તૈયાર રહીને એક-એક ડગલું આગળ ભરવાનું છે.

સંત ઈસુએ પોતાને મોતને ઘાટ ઉતારનારાઓ માટે પણ કહ્યું હતું કે, હે ભગવાન ! તેમને તું માફ કરજે, કારણ કે તેમને ખબર નથી કે તેઓ શું કરી રહ્યા છે ? મોક્ષેચ્છુએ આવું કહી શકવાની તૈયારી રાખવી પડશે.

: થપ્પડ મારીને સંભાળી લે છે :

જીવનમાં એવા કટુ પ્રસંગો પણ આવે છે કે તેથી આપણને એમ થાય કે, ‘જન્મ પહેલાં દૂધની રચના’ અને ‘દાંત આપ્યા છે, તો ચાવણું આપશે જ’, વગેરે ઉક્તિઓ ખોટી છે. અત્યારે આપણી સંભાળ લેનાર કોઈ જ નથી. પણ એ ઓછી સમજણ છે. મનનું ધાર્યું થાય અને ભાવતું મળે તો જ સંભાળ લેનાર કોઈ છે એમ આપણે માનીએ છીએ. પણ ક્યારેક આપણને થપ્પડ મારીને કે ક્યારેક કડવું ભોજન કરાવીનેય સંભાળ જ લેવાતી હોય છે. પણ આપણે ઈન્દ્રિયોની મર્યાદામાં રહીને જ વિચારી શકીએ છીએ અને તેથી ગહનતમ રહસ્યોનું સમાધાન નથી પામી શકતા.

: ગુપ્ત સંતપણું :

સાચા સંતો આપણી નજીકમાં જ રહેતા હોય પણ તેમની સરળતા અને સાદાઈના કારણે તેમનું સંતપણું ગુપ્ત હોય અને તેથી સામાન્ય જનસમાજ ભલે તેમને ઓળખી શકતો ન હોય, પણ તેવા ગુપ્ત સંતોને તેમના ગુપ્ત સ્થાનમાંથી (સ્થાન નજીક હોવા છતાં તે સ્થાનને ન જાણતાં હોવાના કારણે તે સ્થાનને અહીં ‘ગુપ્ત સ્થાન’ કહ્યું છે, જો ધારે તો લેખકો, પત્રકારો અને જાણકારો વગેરે તેમનો પરિચય આપીને સમાજને મદદરૂપ થઈ શકે. આત્મમંથન કરવું અને અંતર્મુખ થવું એ પણ સાચા સંતોને શોધવા- મળવા બરાબર છે. કદાચ બીજું કાંઈ ન કરી શકીએ અને ફક્ત આટલું કબીરજીના કહ્યા મુજબ કરીએ કે, “કર સાહેબ કી બંદગી ઔર ભૂખે કો અન્ન દે.” તો પણ ઘણું છે. અસ્તુ.

● પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રી યોગભિક્ષુજી મહારાજશ્રી સાથેનાં પ્રેરક પ્રસંગો - સંસ્મરણો સંક્ષિપ્તમાં આવકાર્ય છે.

● “ઓમ્ પરિવાર”ની કલ્યાણકારી પ્રવૃત્તિઓ વિશેની માહિતી પણ સંક્ષિપ્તમાં આવકાર્ય છે.

નોંધ : જગ્યા-મર્યાદાને કારણે અન્યાકૃતિ-સામગ્રી સ્વીકારી શકાતી નથી.

- રુતમ્બરા સંપાદન સમિતિ

॥ ॐ ॥

॥ तस्य वाचकः प्रणवः ॥

रुतम्भरा (ऋतम्भरा) ओटले अनुभवयुक्त सत्यथी ભરેલું બહુજનહિતાય-બહુજનસુખાય

જીવનપાથેય - જીવનનું ભાથું

(પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રીનું ફેસબુક પર આવતું 'આજનું ભાથું'માંથી સાભાર)

સંકલન - ડૉ. સદ્ગુરુ સમર્પણ ભિક્ષુ

૪૨. ભોગો : (૧૯-૫-૧૬)

ભોગા ન ભૂક્તા વયમેવ ભૂક્તા,
તપો ન તપ્તમ્ વયમેવ તપ્તા;
કાલો ન યાતો વયમેવ યાતા,
તૃષ્ણા ન જીર્ણા વયમેવ જીર્ણા.

ભાવાર્થ : આજ સુધી હું એમ સમજતો હતો કે ભોગોને હું ભોગવી રહ્યો છું, પરંતુ ભોગોએ મને ભોગવી નાખ્યો-જર્જરિત-વૃદ્ધ કરી નાખ્યો; આજ સુધી મને એમ હતું કે હું તપ તપી રહ્યો છું પણ, હવે ખબર પડી કે તપે મને તપાવી નાખ્યો; હું આજ સુધી એમ માનતો હતો કે કાળ વહન થઈ રહ્યો છે પરંતુ, મૃત્યુ જ્યારે સામે ઊભીને ડાચિયાં કરવા લાગ્યું ત્યારે ખબર પડી કે કાળ નહીં પણ હું વ્યતિત થઈ ગયો. મારી એવી માન્યતા હતી કે વિષયો સતત ભોગવી-ભોગવીને તૃષ્ણા જીર્ણ થઈ જશે, પણ હવે ખબર પડી વિષયો ભોગવી-ભોગવીને તૃષ્ણા નહીં, પણ હું પોતે જ જીર્ણ થઈ ગયો.

શ્રી ભતૃહરિનો આ શ્લોક કંઠસ્થ કરી લેવા જેવો છે. વિરુદ્ધ આચરણમાં ફસાઈ જઈએ, ત્યારે આ શ્લોક યાદ કરીને ટકાર થઈને વિકારો સામે ઝઝૂમી શકીએ છીએ. (પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રી યોગભિક્ષુ રચિત 'મુક્તા'માંથી સાભાર)

૪૩. અગ્નિમાં આહુતિ (૨૦-૫-૧૬)

ન જાતુ કામઃ કામાનામ્ ઉપભોગેન શામ્યતિ,
હવિષા કૃષ્ણવર્ત્મેવ ભૂય એવાભિવર્ધતે.

વૈરાગ્ય પ્રાપ્ત કરવાની પ્રેરણા મળે તેવો આ સુંદર શ્લોક મહાભારતમાં આપેલો છે.

ભાવાર્થ : જેમજેમ અગ્નિમાં ઘીની આહુતિ પડે છે તેમતેમ અગ્નિ વધતો જાય છે. અગ્નિને શાંત કરવા માટે આહુતિઓ આપવી બંધ કરવી જોઈએ. આપણે એમ માનતા હોઈએ કે અગ્નિમાં ઘણી આહુતિઓ આપવાથી અગ્નિ શાંત થઈ જશે તો તે આપણી ભ્રમણા છે. જેમજેમ વિષયોને ભોગવીએ છીએ તેમતેમ તૃષ્ણા વધતી જ જાય છે, તેવો આપણો અનુભવ છે.

(પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રી યોગભિક્ષુ રચિત 'મુક્તા'માંથી સાભાર)

૪૪. ધ્યાન : (૨૧-૫-૧૬) અમે ધ્યાનમાં બેસીએ ત્યારે વૃત્તિઓ વધુ ભાગભાગ કરે છે, કેમ?

જવાબ : ધ્યાન વખતે થોડા એકાગ્ર થયા તેથી વૃત્તિઓની ભાગભાગની નોંધ લઈ શક્યા અને તેથી એમ લાગ્યું કે વૃત્તિઓ વધુ ભાગભાગ કરે છે. ધ્યાન સિવાયની સ્થિતિમાં તો વૃત્તિઓની ભાગભાગ હદબહારની હોય છે કે તેની નોંધ જ ન લઈ શકાય.

(પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રી યોગભિક્ષુ રચિત 'મુક્તા' પુસ્તકમાંથી સાભાર)

૪૫. શ્રવણ વધારે : (૨૨-૫-૧૬) મારું વાંચવાનું બહુ ઓછું છે, શ્રવણ વધારે છે. માણસને જોઈ તેને થોડો-ઘણો વાંચી લઉં છું. શ્રોતાઓને વાંચી લઉં છું. મને કેટલાય માણસો મળવા આવતા હોય, એમને વાંચી લઉં છું. પણ મારું નિત્ય વાંચન કહું તો 'રામચરિતમાનસ'નું, એની સાથે મહાભારતની ગીતાનું. આ બંનેનું નિત્ય વાંચન.

- મોરારિબાપુ

૪૬. આળસુ : (૨૨-૫-૧૬) ફક્ત એ જ આળસુ નથી, જે કાંઈ જ નથી કરતો, આળસુ તો તે પણ છે, જે વધુ સારું કામ કરી શકે છે પણ કરતો નથી. - સૉક્રેટિસ

૪૭. શ્રદ્ધા : (૨૩-૫-૧૬) “આપણું કલ્યાણ કઈ રીતે થશે તે માટે જો આપણી બુદ્ધિ ન ચાલતી હોય, તો યોગ્ય વ્યક્તિ આપણને આપણા કલ્યાણ માટે જે કાંઈ કરવાનું કહે તે પ્રમાણે કરવામાં શ્રદ્ધા રાખવી જોઈએ.” આ વાક્યમાં એક અટપટું ‘રહસ્ય’ ઊપસી આવે છે કે “હું બુદ્ધિ વિનાનો છું.” એટલું જાણવું એ તો ઘણી બુદ્ધિ હોવાનું સાબિત કરે છે! અને શરણાગતિ સ્વીકારવામાં તો બુદ્ધિને પૂર્ણપણે બાદ કરી નાખવી પડે છે અને બુદ્ધિને બાદ કરવામાં પણ બુદ્ધિનો જ ઉપયોગ થતો હોય છે! વળી, શરણાગતિનો નિર્ણય પણ મંદબુદ્ધિની વ્યક્તિ નથી લઈ શકતી.

(પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રી યોગભિક્ષુ રચિત ‘મુક્તા’માંથી સાભાર) **૪૮. અહમ્ :** (૨૫-૫-૧૬) અહમ્ના વિસર્જન સિવાય સમર્પણ, શ્રદ્ધા વગેરે આવી શકતાં નથી; અને અહમ્નું વિસર્જન એ પણ મોટી સાધના, મોટી પ્રાપ્તિ છે. અહમ્ના વિસર્જનથી શરણાગતિ સ્વીકારી શકાય છે અને શરણાગતિ સ્વીકારવાથી રહોસહો અહમ્ પણ વિલય પામી જાય છે...

(પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રી યોગભિક્ષુ રચિત ‘મુક્તા’માંથી સાભાર) **૪૯. સ્મૃતિ :** (૨૬-૫-૧૬) આ કલિયુગ છે, એટલે કે વિલાસમય વાતાવરણ છે. તેમાં યોગની અને આધ્યાત્મિક કથા કહેવી, સાંભળવી અને તેમાં રસ લેવો ક્યારે બની શકે? કે જ્યારે ગયા જન્મનો અભ્યાસ હોય અને તેની થોડી સ્મૃતિ સાથે લાવ્યા હોઈએ ત્યારે. તમે સૌ એવી સ્મૃતિ સાથે લઈને આવ્યા છો. સ્મૃતિ છે તેથી તમને યોગ-અધ્યાત્મમાં રુચિ-અભિરુચિ છે...

(પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રી યોગભિક્ષુ રચિત ‘મુક્તા’માંથી સાભાર) **૫૦. સર્વજ્ઞ :** (૨૭-૫-૧૬) આપણે ગમે તેટલા છુપાઈને સાચાં-ખોટાં કર્મ કરીએ તો તે બધાંનું ફળ તદનુરૂપ મળ્યા કરે છે. કેમકે આપણે જ્યાં પણ કર્મ કરીએ, ત્યાં પરમાત્મા છે, કારણ કે પરમાત્મા સર્વવ્યાપક છે અને તેઓ સર્વવ્યાપક છે, તેથી સર્વજ્ઞ પણ છે. સર્વજ્ઞ છે, તેથી તેમને બધી ખબર

પડી જાય છે અને તેથી જેવા પ્રકારનાં કર્મો તેવાં ફળ મળ્યે - અપાયે જાય છે.

(પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રી યોગભિક્ષુ રચિત ‘મુક્તા’માંથી સાભાર) **૫૧. અતિ સૂક્ષ્મ :** (૨૮-૫-૧૬) પરમાત્મા અતિ સૂક્ષ્મ છે, તેથી સર્વવ્યાપક છે. બ્રહ્માંડનો કોઈ પણ પદાર્થ પરમાત્મા જેટલો સૂક્ષ્મ નથી. પૃથ્વી, પાણી, તેજ, વાયુ અને આકાશ તે ક્રમપૂર્વક એકબીજાંથી વધુ સૂક્ષ્મ છે ને પાંચેયમાં આકાશ વધુ સૂક્ષ્મ છે, તેથી તેનો વ્યાપ પણ વધુ છે. એક શેર પાણીનો વ્યાપ-વિસ્તાર ઘણો મર્યાદિત છે, પણ તે જ્યારે વરાળ રૂપે સૂક્ષ્મ થાય છે, ત્યારે તેનું વ્યાપકપણું ખૂબ વધી જાય છે. જે પદાર્થ જેટલો વધુ સૂક્ષ્મ તેટલો તેનો વિસ્તાર અને શક્તિ વધારે. આધુનિક વિજ્ઞાન પણ આ વાતને સમર્થન આપે છે.

(પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રી યોગભિક્ષુ રચિત ‘મુક્તા’માંથી સાભાર) **૫૨. અલૌકિક આકાર :** (૨૯-૫-૧૬) પરમાત્મા વર્ણનાતીત-કલ્પનાતીત સૂક્ષ્મ છે, તેથી તેમને નિરાકાર અર્થાત્ કોઈ પણ પ્રકારના સ્થૂળ આકાર વિનાના કહેવામાં આવે છે. જો એમ કહીએ કે જેમનું અસ્તિત્વ છે, તેમનો આકાર પણ હોવો જોઈએ, તો પરમાત્માના આકારને દિવ્ય-અલૌકિક આકાર કહી શકાય. અને તો એમ કહેવું અયોગ્ય નથી કે દિવ્ય અલૌકિક અનુભવ દિવ્ય-અલૌકિક સમજ દ્વારા જ થઈ શકે.

(પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રી યોગભિક્ષુ રચિત ‘મુક્તા’માંથી સાભાર) **૫૩. સમાધાન :** (૩૦-૫-૧૬) ગાયત્રીમંત્રના જપથી પ્રણવ-ઓમ્ના જપનો અધિકાર પ્રાપ્ત થાય છે. પ્રણવમંત્ર માટે અધિકારી થવું પડે. અધિકારીપણું એટલે એવી સમાધાનવૃત્તિ થવી કે ‘જે કાંઈ થઈ રહ્યું છે, તે સારા માટે જ થઈ રહ્યું છે...’

(પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રી યોગભિક્ષુ રચિત ‘મુક્તા’માંથી સાભાર) **૫૪. બિંદુ :** (૩૧-૫-૧૬) “કપાળ ઉપર કરાતો ચાંલ્લો એ ઓમ્ ઉપરનું બિંદુ જ છે, તે ઓમ્ નું સંક્ષિપ્ત સ્વરૂપ છે. અને ઓમ્ એ પરમાત્માનું - પરમસત્તાનું-સર્વવ્યાપક ચેતનતત્ત્વનું જ નામ છે,” એવું જેમને જ્ઞાન છે, તેવાં વિધવા બહેનો પણ પોતાના કપાળ ઉપર ચાંલ્લો-બિંદુ કરી શકે છે.

આ રીતે ઓમ્ના સંક્ષિપ્ત સ્વરૂપને કપાળમાં આજ્ઞાયકરૂપી આસન ઉપર પધરાવીને પરમાત્માની પૂજા-ઉપાસના કર્યાનો લાભ-લહાવો લઈ શકે છે. મનુષ્યધણીની હયાતીના પ્રતીક તરીકે નહીં, પણ ઈશ્વરધણીની હયાતીના પ્રતીક સ્વરૂપે વિધવા બહેનોએ પણ ચાંલ્લો-ચાંદલો કરી શકાય.

(પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રી યોગભિક્ષુ રચિત 'મુક્તા'માંથી સાભાર)
પપ. પ્રણવોચ્ચાર : (૧-૬-૧૬) કોઈ પણ કાર્યના પ્રારંભમાં અને અંતમાં ઓમ્-પ્રણવનો ઉચ્ચાર ત્રણ વખત થાય - કરાય તો બહુ સારું. પહેલી વખતનો પ્રણવોચ્ચાર, ઉચ્ચાર કરનારના કલ્યાણ માટે; બીજી વખતનો ઉચ્ચાર સાંભળનારના કલ્યાણ માટે અને ત્રીજી વખતનો પ્રણવોચ્ચાર બોલનાર-સાંભળનાર સિવાય અન્ય સર્વે માટે.

(પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રી યોગભિક્ષુ રચિત 'મુક્તા'માંથી સાભાર)
પદ. બિંદુ વિનાનો : (૨-૬-૧૬) બિંદુ વિનાનો ઓમ્ પણ જો ઈશ્વરવાચક મટી જતો હોય, તો બિંદુ વિનાના માણસનું માણસપણું રહે જ ક્યાંથી? બિંદુ-વીર્ય-સંયમ વિનાનો મનુષ્ય, જન્મે મનુષ્ય હોવા છતાંય ગુણે-કર્મે પશુકોટીમાં ઊતરી ગયો હોય છે. બિંદુ-વીર્ય-ઉત્સાહ વિનાનો મનુષ્ય મૃતક સમાન જીવે છે અને તેથી તે કુટુંબ, દેશ અને રાષ્ટ્ર ઉપર બોજારૂપ થઈ પડે છે.

(પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રી યોગભિક્ષુ રચિત 'મુક્તા'માંથી સાભાર)
પ૭. સાધનાની ભૂમિકા : (૩-૬-૧૬) આધ્યાત્મિક સાધકને સાધનામાં જાતજાતના અનેક અનુભવો થતા હોય છે. ક્યારેક ધ્યાનમાં કે સ્વપ્નમાં કે જાગૃતમાં સાધકે તેના તરફ ખાસ ધ્યાન ન આપતાં પોતાના મૂળ ધ્યેય તરફ જ અગ્રસર રહેવું જોઈએ. ગમતા અનુભવોથી ખુશ અને અણગમતા અનુભવોથી નાખુશ ન થવું જોઈએ. બધા જ અનુભવોને એક પ્રકારની ભૂમિકા સમજીને આગળ જ વધી રહ્યા છીએ, તેમ સમજાઈ જવું જોઈએ.

પ૮. ઠપકો : (૪-૬-૨૦૧૬) મૂર્ખ માણસ પાસેથી વખાણ સાંભળવા કરતાં બુદ્ધિશાળી માણસ પાસેથી ઠપકો સાંભળવો લાભદાયક છે.

પ૯. ખુશામત : (૫-૬-૨૦૧૬) ખુશામતિયા પાસેથી આપણાં વખાણ સાંભળવા કરતાં આપણા હિતેથી પાસેથી

ઠપકો સાંભળવો વધુ સારો, કેમકે : ખુશામત સાંભળીને અહંકાર આવે અને અહંકારથી સારાસારનો વિવેક ચૂકી જવાય અને તેથી વિનાશ થાય. હિતેથીના ઠપકાથી સાવધાન થઈ જવાય, ચેતી જવાય અને તેથી આપણું હિત જ થાય.

૬૦. કસરત : (૦૬-૦૬-૨૦૧૬) “કસરતને તમારો ધર્મ બનાવો અને કસરત કરવાની તમારી જગ્યાને તમારું મંદિર બનાવો” તો જ તમારું કલ્યાણ થશે.

- રોબિન શર્મા - પ્રખ્યાત લેખક

કાયમી આરોગ્ય-રક્ષા માટે કસરતની કેટલી અનિવાર્યતા છે, તે બતાવવાનો પ્રયત્ન અહીં થયો છે.

૬૧. જ્ઞાન સાથે ગમ્મત : અમે બપોરે આરામમાંથી ઊઠીને બીજી રૂમમાં પાણી પીવા ગયા. ત્યાં જોયું તો ચિ. દર્શન અને ચિ. કૃપા બંને હાથમાં નેકટાઈ લઈને મથતાં હતાં. અમે પૂછ્યું કે શું મથી રહ્યાં છો? તો કહે કે દર્શનને નેકટાઈ બાંધવી છે પણ આવડતી નથી. અમે કહ્યું કે તો દાદાને પૂછી જોવાયને ! લાવ બાંધી આપું. અમે બાંધી આપી. એ જોઈને ભારતીબહેન કહે કે દાદા માળા જ ફેરવી જાણે છે એમ ન માનતા. દાદાને તો બધું જ આવડે, પણ તમે પૂછો ત્યારે ને!

ઘણાં વર્ષો પહેલાં અમે ખંડેરાવપુરા જતા, ત્યારે બચપણના ગોઠિયા મળવા આવે. પછી જોતાળી બંદૂક લઈને વગડામાં લઈ જાય. પછી દૂરના ઝાડ ઉપર એક નિશાન બાંધે, પછી અમારા હાથમાં બંદૂક આપીને કહે કે બાપુ! નિશાન ઉડાડી દો. અમે નિશાન ઉડાડી દઈએ, એટલે બધા ભાઈબંધો કૂદવા લાગે અને કહેવા લાગે કે બાપુ કાંઈ માળા જ ફેરવી જાણે છે એમ ન માનશો. બાપુ તો બંદૂકે ચલાવી જાણે અને ઘોડા પણ દોડાવી જાણે.

અમારા નૈષધભાઈ કહે કે ‘જેક ઓફ ઓલ’, બટ માસ્ટર ઓફ નન’ એમ નહીં પણ ગુરુજી માટે તો “જેક ઓફ ઓલ, બટ માસ્ટર ઓફ યોગ.”

અમારા રવુભા બાપુ તો કહેતા કે ‘ભગત તો જંગલમાંયે પહેલા અને દંગલમાંયે પહેલા.’

- સંગ્રાહક ડૉ. સ.સ. ભિક્ષુ

૬૨. ન હોય મોઢા આ માનું ઘર : (૮-૬-૨૦૧૬)
એક દીકરીને એવી ટેવ કે રાંધતી વખતે બધી વાનગીઓ ચાખતી જાય. તેની મા ખૂબ સમજાવે, વઢે પણ ટેવ જાય નહીં. દીકરી મોટી થઈને સાસરે ગઈ તોય ટેવ ચાલુ રહી. આ ટેવના કારણે સાસરામાં સૌ ખૂબ હશે અને મશકરી કરે પણ ટેવ જાય નહીં. દીકરી બધું સહન કરી સમસમીને બેસી રહે. પણ પછી તો તેણે મક્કમ થઈને નિર્ણય કર્યો. પછી તો રાંધતી વખતે જ્યારે હાથ મોઢા સુધી જાય કે તુરત જ પોતાના ગાલ ઉપર પોતે જ એક થપ્પડ ચોડી દે. અને બોલે કે ‘ન હોય મોઢા.. આ માનું ઘર’.

જ્યારે પણ વાનગી ચાખવાની ઈચ્છા થાય, ત્યારે થપ્પડ મારીને ઉપર મુજબ બોલે. આ પ્રમાણેની ચોકસાઈથી થોડા જ સમયમાં તેની આ કુટેવ છૂટી ગઈ અને તે સુખી થઈ.

આ દષ્ટાંતથી એ સમજાયું કે પાકા નિર્ણયથી ભલભલી કુટેવો છૂટી શકે છે.

૬૩. ડફોળ કહેતો : (૦૮-૦૬-૨૦૧૬) ડૉ. ભિક્ષુજીને એક ગુરુભાઈ પૂછતાં હતાં કે ‘ગુરુજીને ખૂબ સગવડ થાય એવી કોઈ વસ્તુ તેમને આપવી હોય, તો તેમને પૂછવું પડે?’
જવાબ : ખૂબ સગવડ થતી હોય તો પૂછવાની જરૂર નહીં. જો ગુરુજીને પૂછશો તો તેઓ ના જ પાડવાના. માટે આપી જ દેવી. પણ પછી ગુરુજી તરફથી ‘મૂરખ’ કે ‘ડફોળ’ શબ્દ સાંભળવા મળે તો સાંભળવાની તૈયારી રાખવી.

એક બીજી વાત યાદ આવી. એક મહારાજશ્રી તેમના ભક્તના ત્યાં હતા. એ વખતે ખૂબ વરસાદ પડ્યો. નળિયાંમાંથી પાણી ટપકવા લાગ્યું. મહારાજશ્રી ભક્તને કહે કે ‘મારા ખભા ઉપર ઊભા રહીને નળિયાંને ઠીક કરો એટલે પાણી બંધ થાય.’ તો ભક્ત કહે કે ‘ના...ના બાપજી! જો તમારા ખભા પર પગ મૂકું તો તો હું નરકમાં પડું!’ બાપજી કહે કે ‘જો મારા ખભા પર પગ ન મૂકવો હોય તો મારી જીભ ઉપર પગ મૂક.’ એટલે કે મારી આજ્ઞાનો અનાદર થાય.

ઘરમાં નિસરણી (સીડી) તો હતી નહીં. જો ખભા પર પગ મૂકીને ટપકતું પાણી બંધ ન કરે, તો ઘરમાં પાણીની રેલમછેલ ! પછી સૂવે ક્યાં ?

દેશકાળ અને પરિસ્થિતિનું ધ્યાન રાખીને વર્તવાથી સૌને સુખ મળે.

૬૪. દીકરા-દીકરીનાં લગ્ન : (૧૦-૦૬-૨૦૧૬)
દીકરા-દીકરીનાં લગ્નપ્રસંગે માતા-પિતાને અનહદ આનંદ હોય તે સ્વાભાવિક છે. પણ તે સમયે એ ન ભુલાવું જોઈએ કે આપણે તેમના માથા પર જવાબદારીઓનાં પોટલાં ધરબી રહ્યા છીએ! એ જવાબદારીઓ ઉપાડી શકે તેટલા તેમને તૈયાર તો કર્યા છેને? પારકાને પોતાના કરી શકે તેટલા કુશળ તો તે થયાં છેને? વેરીમાંય વાસ કરી શકે તેટલી તેમને ઉદાર થવાની કેળવણી તો બક્ષી છેને? ચાલશે, ફાવશે ને ગમશે એ રીતે પણ તેઓ જીવી શકે તેવા તેમને કેળવ્યા છેને? વગેરે-વગેરે.

બસ! આવા સદ્ગુણોરૂપી સંપત્તિ તેમને આપી હોય, તો પછી ભયો-ભયો, પછી તો આનંદનાં પોટલેપોટલાં જ સમજો.

૬૫. અવળચંડાઈ : ૧૧-૦૬-૨૦૧૬ થોડાં વર્ષો પહેલાંની વાત છે. અમે બધાં ગામડે ગાયત્રી-મારુતિ હવન માટે ગયેલાં. હવનના પ્રારંભની તૈયારી હતી ત્યાં, બહારથી થોડા મહેમાનો આવ્યા, એટલે ઘરઘણીએ મોટેથી તેમનાં પત્નીને કહ્યું કે ‘બહાર પાથરવા માટે અંદરથી એક જૂનું ગોદડું લાવજો.’ હવન પૂર્ણ થતાં અમે ઘરઘણીને પાસે બોલાવીને ધીમેથી પૂછ્યું કે ‘તમે જૂનું ગોદડું કેમ મંગાવ્યું?’ જવાબ - ‘ગુરુજી આપે જોયું નહીં! જૂનું મંગાવ્યું તો નવું આવ્યું! પણ જો નવું મંગાવ્યું હોત, તો જૂનું આવત’. અમે તેમને શાબાશી આપતાં કહ્યું કે ‘વાહ! ધન્ય છે તમારો ગૃહસ્થાશ્રમ’.

આવી જ વાત એક અવળચંડી ઋષિપત્નીની છે. ઋષિ જે કાંઈ કહે તેનાથી તે અવળું જ કરે. તેથી ઋષિ બધું અવળું જ કહે. તેથી તે બધું સવળું કરે. એક વખત ભૂલથી ઋષિથી બોલાઈ ગયું કે ‘પિતાશ્રાદ્ધના આ પૂજાપાને ગંગાજીમાં પધરાવી આવો,’ એટલે પત્ની બધું જ ગટરમાં પધરાવી આવ્યાં. આથી ઋષિએ બેકાબૂ થઈને શ્રાપ આપ્યો. આ રીતે બંને દુઃખી થયાં અને તેમનો ગૃહસ્થાશ્રમ ભાંગી પડ્યો.

ગૃહસ્થાશ્રમમાં સફળ થવા માટે પતિ-પત્ની બંને પક્ષે અતિ સાવધાન, અતિ ઉદાર તથા બાંધછોડ કરી શકવાનાં સાધનોથી સુસજ્જ રહેવું અનિવાર્ય છે. ‘મારું ધાર્યું નહીં, તારું ધાર્યું થશે’, તે ભાવનાની હરીફાઈ બંને વચ્ચે થાય, તો અનહદ આનંદ પમાય.

૬૬. ગુસ્સો : (૧૩-૦૬-૨૦૧૬) ત્રિચીથી એક સાધિકા બહેને પત્ર દ્વારા પૂછેલું કે ‘ગુરુજી, હજુ ગુસ્સો જતો નથી, બાળકો પર ક્યારેક ગુસ્સે થઈ જવાય છે.’

જવાબ : ‘ગુસ્સો આવે છે તેની તમને ખબર તો પડે છે ને? મને તો એ ખબરેય નથી પડતી. ખબર પડવી એ પ્રગતિની નિશાની છે. એ જ ક્રમે પૂર્ણ સફળતા સુધી પહોંચી જવાય છે.’

હું બુદ્ધિ વિનાનો છું. તેની ખબર પડવી તે બુદ્ધિશાળી છીએ તેની નિશાની છે.

૬૭. પ્રસાદ : (૧૨-૦૬-૨૦૧૬) મંદિરનો કે ગુરુ-સંતો પાસેથી મળેલો પ્રસાદ, કોઈ કારણસર જો બગડી ગયો હોય, તો તે ખવાય-પિવાય નહીં. નશાકારક હોય કે તેમાં કોઈ નશાકારક તત્ત્વો ભળેલ હોય તોપણ તે પ્રસાદ અગ્રાહ્ય ગણાય.

પ્રસન્નતા આપે તે પ્રસાદ : વિકૃત થઈ ગયેલો પ્રસાદ ખાવાથી આરોગ્ય બગડે-એટલે પ્રસન્નતા જાય અને નશાકારક પ્રસાદ ખાવા-પીવાથી બેકાબૂ થઈ જવાય, એટલે પણ પ્રસન્નતા ખોરવાય.

૬૮. જગતમાં એક જ : (૧૪-૦૬-૨૦૧૬)

જગતમાં એક જ જન્મ્યોરે, જેણે રામને ઋણી રાખ્યા.

રામને ચોપડે થાપણ કેરા, ભંડાર ભરીને રાખ્યા,
ન કરી કદીએ ઉઘરાણી તેણે, સામાન ચોપડા રાખ્યા. ...જગતમાં

માગણાં કેરાં વેણ હરખથી, કોઈના મોઢે ન ભાખ્યાં,
રામકૃપાનાં સુખ સંસારી, સ્વાદભર્યાં નવ ચાખ્યાં. ...જગતમાં

હરિએ કંઠમાં હાર પહેરાવ્યો. મોતી મોઢામાં નાખ્યાં,
મોતીડાં કરડી માળાઓ ફેંકી, તાગડા તોડી નાખ્યાં. ...જગતમાં

રામનાં સઘળાં કામ કર્યાંને, બેસણાં બારણે રાખ્યાં,
રાજસત્તામાં ભડકા ભાખ્યા, ધૂળ્યમાં ધામા નાખ્યા. ...જગતમાં

અંજનીમાતાની કૃપ ઉજાળી, નિત્ય રખોપાં રાખ્યાં,
ચોકી રામની કદી ન છોડી, ઝાંપે ઉતારા રાખ્યા. ...જગતમાં

કાગ કહે, બદલો ન માગ્યો. પોરહ કદી ન ભાખ્યા,
જેણે બદલો લીધો તેના, મોઢાં પડી ગયાં ઝાંખાં. ...જગતમાં
(પોરહ = સ્વપ્રશંસા) - દુલાભાયા કાગ

૬૯. બેહદબહારની : (૧૫-૬-૨૦૧૬)

અગમ ઘરમાં આપે રમી રહ્યા, બેહદબહારની વાત લાવે,
દાસ સવાને ગુરુ સ્વામી ફૂલગરજી મળ્યા, ચરણપ્રતાપથી ગુણ ગાવે.

- ગુરુમહિમા

ભાવાર્થ : ગુરુમહિમાના રચયિતા શ્રી સવાભગત કહે છે કે ગુરુ ફૂલગરજની કૃપાથી મને હદની, બેહદની અને બેહદની પણ બહારની અલૌકિક સમજણ પ્રાપ્ત થઈ.

(પૂ.શ્રીનું આ પહેલું પુસ્તક ગુરુમહિમા કે જેમાં

‘ગુરુમહિમા’ પદ્યનું વિસ્તારપૂર્વક ગદ્યભાષ્ય આપવામાં આવ્યું છે. - સ.સ. ભિક્ષુ)

૭૦. વિકારો : (૧૬-૬-૨૦૧૬) કામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ, મદ અને મત્સર એ છ વિકારો દેહધર્મ છે, શરીરની સાથે આવેલા છે, તેથી સ્વાભાવિક છે. મહત્ત્વનું એ છે કે તેનો ઉપયોગ ક્યારે, કેટલો, કેવી રીતે અને ક્યાં સુધી કરવો. તો જ તે સ્વાભાવિક છે, અન્યથા તે અસ્વાભાવિક થઈ જાય છે. અસ્વાભાવિક વસ્તુ નુકસાન જ કરે.

૨૫૭. હરિભજન :

હરિભજન તો હારા ભલા, જીતન દે સંસાર;

હારા સો હરિ સે મિલે, જીતા જમ કે વાર...

- સંત કબીર

ભાવાર્થ : હારવું એટલે નિરઅહંકારી બનવું અને જીતવું એટલે અહંકારી બનવું. નિરાભિમાનીનું જ કલ્યાણ થાય છે, અભિમાનીનું નહીં.

૨૫૮. ચિંતા :

ચિંતા ઐસી ડાકીની, કાટ કલેજા ખાએ;

વૈદ્ય બેચારા ક્યા કરે ! કહાં તક દવા લગાયે ?...

- સંત કબીર

ભાવાર્થ : ચિંતારૂપી ડાકણ કલેજુ ખાઈ રહી છે. તેને વૈદ્ય કાંઈ જ લાભ પહોંચાડી શકે નહીં.

ધ્વજારોહણ તથા ભિક્ષુબોધ મહોત્સવ

મુ. પલિયડ, વેડા. તા. ૨૭-૧૨-૧૫

સંકલન - શશિકાંત પટેલ

ઓમ્નારાયણની અહૈતુક કૃપાથી તથા જીવ-જગતના કલ્યાણ માટે જ આજીવન સમર્પિત પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રી યોગભિક્ષુજી મહારાજની નિશ્રામાં આજથી સાડત્રીસ વર્ષ પહેલાં ૧૯૭૮ના ડિસેમ્બર માસમાં, 'નિર્વિકલ્પ મુક્તિધામ' પૂજ્ય અમથાબાપાનું ખેતર, મુ. પલિયડ (વેડા) તા. કલોલ, જિ. મહેસાણા મુકામે નવ દિવસની નિ:શુલ્ક 'ગાયત્રી અનુષ્ઠાન સાધનાશિબિર'નું આયોજન કરવામાં આવેલું. તે મહાભગીરથ વિરાટ આધ્યાત્મિક કાર્યની યાદમાં સર્વવ્યાપક ઓમ્પરમાત્માની અસીમ કૃપાથી તથા પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રીના આશીર્વાદથી શિબિરના સ્થળે ઓમ્પરિવારના ઉપક્રમે ઓમ્ ભગવાનની ધ્વજારોહણનો તથા પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રીએ અસીમકૃપા વરસાવી મોક્ષપ્રાપ્તિની ખેવના ધરાવતાં સર્વે સાધકજનોના પ્રતિનિધિ તરીકે જેમનું આધ્યાત્મિક નામકરણ કરેલ છે, તેમને પ્રસાદી રૂપે શાલ ઓઢાડી 'ભિક્ષુબોધોત્સવ'નો કાર્યક્રમ દર ડિસેમ્બર માસના છેલ્લા રવિવારે ઊજવવામાં આવે છે. પૂજ્યશ્રી છેલ્લા કેટલાય સમયથી અવસ્થાના કારણે તબિયત નરમ-ગરમ રહેતી હોવાથી ઓમ્પરિવારના ઉપક્રમે યોજાતા કાર્યક્રમોમાં પ્રત્યક્ષ રૂપે ઉપસ્થિત રહી શકતા નહીં હોવાથી ઉપસ્થિત સર્વેને ટેલિફોનના માધ્યમ દ્વારા આશીર્વાચનની કૃપા વરસાવે છે. દર વરસની જેમ આ વરસે પણ તા. ૨૭-૧૨-૨૦૧૫ ને રવિવારના રોજ 'ધ્વજારોહણ તથા ભિક્ષુબોધોત્સવ'ના યોજાયેલા કાર્યક્રમમાં પૂજ્યશ્રીએ મોક્ષમાર્ગમાં આગળ વધવામાં અતિ સહાયક-પ્રેરણાદાયક સાચી સમજણની હેલી વરસાવતાં ઉપસ્થિત સર્વે ભક્તો ઉપર આશીર્વાચનની જે કૃપા વરસાવી, તેને નીચે મુજબ રજૂ કરવાનો નમ્ર પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે.

પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રી યોગભિક્ષુજી મહારાજનાં આશીર્વાચન

સત્ય-ધર્મ ગુરુદેવની જય. સત્ય અને ધર્મ એ જ આપણા ગુરુદેવ અને એમની જય તો જ આપણી જય.

સર્વેનું સ્વાગત-વંદન-અભિનંદન-આશિષ.

પરમાત્માની કૃપાથી ઓમ્પરિવારના ઉપક્રમે યોજાતા આધ્યાત્મિક કાર્યક્રમોમાં વિશિષ્ટ મહત્ત્વ ધરાવતા આજના કાર્યક્રમમાં તમે સૌ ઉપસ્થિત રહી અતિ ઉત્સાહપૂર્વક તેનો સાત્ત્વિક આનંદ લઈ રહ્યા છો. જોકે ઓમ્પરિવારના દરેક કાર્યક્રમ કલ્યાણકામીઓને મન કલ્યાણપથમાં આગળ વધવા માટે મહત્ત્વના જ છે, પરંતુ આજના કાર્યક્રમનું વિશેષ મહત્ત્વ એટલા માટે છે કે આજથી ૩૮ વર્ષ પહેલાં, પરમાત્માની અહૈતુકી કૃપાથી આ જગ્યા 'ગાયત્રી અનુષ્ઠાન સાધનાશિબિર'નું આયોજન ઓમ્પરિવારના ઉપક્રમે નિ:શુલ્ક કરવામાં આવેલ. શિબિરના સ્થળને 'નિર્વિકલ્પ-મુક્તિધામ' નામ આપવામાં આવેલ. આ ભૂમિ ઉપર શિબિરમાં ઉપસ્થિત સર્વે સાધકભાઈઓએ નવ-નવ દિવસ સુધી ગાયત્રીમંત્રના કરોડોની સંખ્યામાં જપ કરેલ. વળી, દરરોજ રાત્રે અનેક યોગરહસ્યોને ઊજાગર કરતો પાતંજલ યોગદર્શન ઉપર સત્સંગ થતો. તેથી આ ભૂમિ કલ્યાણકામીઓ માટે તપોભૂમિ છે. તો, જેના અણુઅણુમાં સાત્ત્વિકતા છલકાઈ રહી છે, તેવી આ તપોભૂમિમાં તમે ઉત્સાહપૂર્વક ઉપસ્થિત થઈ આધ્યાત્મિક આનંદ લઈ રહ્યા છો, તેથી તેનો તમને સૌને વિશેષ રૂપે લાભ મળે તે સ્વાભાવિક છે. સૌ જાણો છો કે ગાયત્રીમંત્ર એ બુદ્ધિની શુદ્ધિનો મંત્ર છે. તેમાં પરમકૃપાળુ પરમાત્માને પ્રાર્થના કરવામાં આવી છે કે "હે પરમકૃપાળુ પરમાત્મા, તમે અમારી ઉપર કૃપા કરી અમારી બુદ્ધિને શુદ્ધ કરો, અમારી બુદ્ધિમાં વસો". જો આપણી બુદ્ધિ શુદ્ધ હોય તો જ મનુષ્યજન્મની સાર્થકતા જેમાં રહેલી છે, તે મોક્ષને પામવા માટે આપણે તન-મન-ધન-વિચાર-વાણી-વર્તનથી લાગેલા રહી તે માટેનો જરૂરી પુરુષાર્થ કરવા સભાનતાપૂર્વક પ્રેરાઈએ. તો આવી સાત્ત્વિકતાથી - પવિત્રતાથી છલકાઈ રહેલી તપોભૂમિ ઉપર તમે સૌ જેટલો

સમય રહેશે, તેટલો સમય તેની સાત્ત્વિક-પવિત્ર અસર સૌ ઉપર અનાયાસે થતી રહેવાની. તેથી સૌની બુદ્ધિની શુદ્ધિમાં વધારો થવાનો. પરિણામે મનુષ્યજન્મ સાર્થક કરવા માટે અતિઉત્સાહથી સમજણપૂર્વક વધુ વેગથી પુરુષાર્થ કરવા પ્રેરાય તેથી આજના કાર્યક્રમનું વિશેષ મહત્ત્વ છે. તમે સૌ કાર્યક્રમનો અમૂલ્ય સાત્ત્વિક લહાવો પ્રેમપૂર્વક લઈ રહ્યો છો, તેથી અમને પણ વિશેષ આનંદ થઈ રહ્યો છે. અવસ્થાને કારણે તબિયત નરમ-ગરમ રહેતી હોવાથી કાર્યક્રમમાં તમારી વચ્ચે પ્રત્યક્ષ રૂપે ઉપસ્થિત રહી શકતા નથી, પરંતુ સુક્ષ્મ રૂપે તો તમારા સૌની સાથે જ છીએ. વર્ણી કાર્યક્રમ નિસર્ગના ખોળે ઊજવાઈ રહ્યો છે. વાતાવરણમાં વિપુલ પ્રમાણમાં પ્રાણવાયુનો જથ્થો ઊભરાઈ રહ્યો છે. તેનો લાભ પણ સૌને મળશે. આમ, સાત્ત્વિકતા અને નિસર્ગ બંનેનો લાભ એકસાથે સૌને મળવાનો, તેથી તન અને મન બંને તાજગીપૂર્ણ બની જશે. તો, આવો અમૂલ્ય લાભ લેવા માટે કેનેડાથી શ્રી દમાભાઈ તથા કંચનબહેન પણ કાર્યક્રમમાં ઉપસ્થિત છે. કેમકે તેઓ કાર્યક્રમની મહત્તા બરોબર સમજે છે. તેમને મન તેની ઘણી મહત્તા છે. તમે સૌ કાર્યક્રમ પતાવીને પછી તારંગા જવાના છો. તે પણ જૈનોનું પવિત્ર યાત્રાધામ છે. ત્યાં પણ તમને સૌને નવું જોવા-જાણવાનો લાભ મળશે. સવારે તમે સૌએ દૂધ-નાસ્તાનો પ્રસાદ લીધો હશે. કાર્યક્રમની પૂર્ણાહુતિ પછી સૌ ભોજન-પ્રસાદનો લાભ લેશો. આમ, આજના દિવસે તમે સૌ ભરપૂર ભજન અને ભોજનનો લાભ લેશો.

સમગ્ર જીવન દરમિયાન ભજન અને ભોજન બન્નેનું જીવનમાં આગવું મહત્ત્વ છે. પરમાત્માની કૃપાથી તથા પાછલાં સંચિત સત્કર્મોનાં ફળસ્વરૂપ મનુષ્ય-અવતાર પ્રાપ્ત થયો છે. તો આ જન્મે જ મોક્ષને પ્રાપ્ત કરવા માટેનો અથાક પુરુષાર્થ કરી જન્મ સાર્થક કરવાનો છે. આમ, જીવનમાં ભજનનું મહત્ત્વ છે, તેથી જીવનમાં વધુમાં વધુ ભજન કરવાનું છે. ભજનને તાત્ત્વિક રીતે સમજવાનું છે. ભજન એટલે સત્કર્મ. કેવાં સત્કર્મ? નિષ્કામ સત્કર્મ. આવાં નિષ્કામ સત્કર્મ શરીરના માધ્યમ દ્વારા જ થઈ શકે છે તેથી શરીર નીરોગી-સ્વસ્થ હોવું આવશ્યક છે. જો શરીર

નીરોગી-સ્વસ્થ હોય, તો મોક્ષપ્રાપ્તિ અર્થેના પુરુષાર્થરૂપી નિષ્કામ સત્કર્મ સારી રીતે ઉત્સાહપૂર્વક વેગથી કરી શકાય. પરંતુ શરીર નીરોગી-સ્વસ્થ ન હોય, તો નિષ્કામ સત્કર્મ કરવાની ઈચ્છા હોવા છતાં પણ તે થઈ શકે નહીં. તેથી સુપાચ્ય-આરોગ્યપ્રદ-સાદું ભોજન કરવાનો સમજણપૂર્વક આગ્રહ રાખવો જોઈએ. આમ, જીવનમાં ભોજનનું પણ ઘણું જ મહત્ત્વ છે. તો મનુષ્યજન્મ પ્રાપ્ત થયો છે, તો સમજણ અને સાવધાનીપૂર્વકનાં ભજન અને ભોજનના સહારે આ જન્મે આપણું મુખ્ય લક્ષ્ય શું પ્રાપ્ત કરવાનું હોવું જોઈએ? મોક્ષરૂપી આત્યંતિક સુખની પ્રાપ્તિ અને જન્મમરણના ચક્રાવામાંથી મુક્તિ. જો આપણે આ મુખ્ય ધ્યેયને અજ્ઞાનતાવશ વીસરી જઈએ, તો આપણે મહા કમભાગી કહેવાઈએ. આપણો મનુષ્યજન્મ એળે જાય. આપણે ગમે તેટલું ભૌતિક ઐશ્વર્ય પ્રાપ્ત કરીએ તોપણ નુકસાનીમાં જ ગયા ગણાઈએ. જીવનભર આપણે જે કંઈ પણ પ્રવૃત્તિ કરીએ, તેની પાછળ આપણો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય મોક્ષ પ્રાપ્ત કરી જન્મમરણના ચક્રાવામાંથી છૂટવાનો જ હોવો જોઈએ. જીવનવહેવારમાં કરવી પડતી સંસાર-વહેવારની સઘળી પ્રવૃત્તિઓ પ્રત્યે ઉપેક્ષિતભાવ ન રાખતાં તે કરવી જોઈએ. પરંતુ તેમાં જ ઓતપ્રોત થઈ મુખ્ય ધ્યેય પ્રત્યે બેધ્યાન રહેવું જોઈએ નહીં. સતત સ્મરણમાં રાખવાનું કે આ જન્મે જ જન્મમરણના ચક્રાવામાંથી મુક્ત થઈ મોક્ષરૂપી આત્યંતિક સુખને પ્રાપ્ત કરવાનું છે. જીવનમાં સૌને સુખ-શાંતિ જોઈએ છે, પરંતુ અજ્ઞાનતાવશ સૌ કોઈ ભૌતિક ઐશ્વર્ય-સગવડમાં સુખશાંતિની પ્રાપ્તિ છે, એમ સમજતા હોય છે. આવાં સુખશાંતિ તે ખરેખર સાચાં સુખશાંતિ નથી. અંતે જીવનમાં દુઃખ અને અશાંતિ જ આપે છે. આમ, ભૌતિક સગવડના સહારે પ્રાપ્ત થતાં ક્ષણિક સુખશાંતિ અને ખરેખર શાશ્વત સુખશાંતિ એ બંને ભિન્ન છે. ખરેખરાં શાશ્વત સુખશાંતિ મોક્ષમાં રહેલ છે. બાકી તો સૌ કોઈને શરીર સાથે કર્મધીન સુખ-દુઃખ જોડાયેલાં રહેવાનાં. તે ભોગવ્યા વિના કોઈને પણ છૂટકો નથી. આપણે એમ સમજીએ કે આપણી પાસે તમામ સગવડ ઉપલબ્ધ છે તેથી જીવનભર સુખશાંતિ જ પ્રાપ્ત થશે, તો તે આપણું અજ્ઞાન

છે. સગવડ થકી જે શાંતિનો અનુભવ થાય છે, તે આત્માસી કે ક્ષણિક જ હોય છે. વળી, સગવડથી શાંતિ પ્રાપ્ત થાય જ એમ નથી હોતું. જેમકે આપણે ખૂબ જ સાધન-સંપન્ન હોઈએ. રોજ જાતજાતનાં મિષ્ટાન્ન જમવામાં પીરસાતાં હોય, પરંતુ તે જમી શકતા ન હોઈએ. ડાહ્યા પીલોની પોચી ગાદી ઉપર સૂતા હોઈએ. રૂમમાં પણ એરકન્ડિશન હોય છતાં પણ શાંતિથી ઊંઘી શકતા ન હોઈએ. આપણી આજુબાજુ સેવકો ખરેખરે રહેતા હોય. આમ, સંપૂર્ણ સગવડ હોવા છતાં આપણને સહેજ પણ શાંતિનો અનુભવ થતો ન હોય. સતત અજંપાભર્યું જીવન જીવતા હોઈએ. મગજમાં સતત નકારાત્મક વિચારો ખદબદતા હોય. શરીરમાં અનેક રોગોએ ઘર કર્યું હોય. રાત્રે શાંતિથી ઊંઘી શકતાં ન હોઈએ. ઊંઘવાની દવા લઈએ, ત્યારે માંડ થોડી વાર ઊંઘી શકતા હોઈએ. તન-મન અશાંતિથી ભરેલાં રહેતાં હોય. સંપૂર્ણ સગવડ હોવા છતાં આપણી આવી દયાજનક સ્થિતિ હોય. ત્યારે એક મજૂર કે જે શિયાળો-ઉનાળો-ચોમાસુ હોય તોપણ દિવસભર સખત મજૂરી કરતો હોય. રાત્રે ડુંગળી અને રોટલો ખાઈને જમીન ઉપર ચટાઈ પાથરી સૂઈ જતો હોય. એના જીવનમાં સગવડ નહીંવત્ હોય, તોપણ આખી રાત શાંતિથી ઘસઘસાટ ઊંઘી શકે. એને જીવનમાં કોઈ પણ જાતનો અજંપો કે નકારાત્મક વિચારોનો અનુભવ થાય નહીં, તો જીવનમાં ખરેખર સુખ-શાંતિ કોને પ્રાપ્ત થયાં કહેવાય? પેલો અમીર કે જેને જીવનમાં બધી જ સગવડ ઉપલબ્ધ છે તેને કે પેલો મજૂર કે જેને નહીંવત્ સગવડ ઉપલબ્ધ છે તેને? ખરેખર મજૂરના જીવનમાં જ સુખશાંતિ છે, પેલા અમીરના જીવનમાં નહીં. તો મુખ્ય વાત એ છે કે જીવનમાં સગવડ હોય કે ન હોય તે ગૌણ છે. શાંતિ હોવી જરૂરી છે. શરીર ધારણ કર્યું છે તો કર્માધીન દુઃખ તો જીવનમાં આવતાં રહેવાનાં. દુઃખોની શરૂઆત ગર્ભાવસ્થામાંથી જ થઈ જતી હોય છે. નવ-નવ માસ સુધી માતાના ગર્ભમાં નરકાગાર વાતાવરણમાં દારુણ દુઃખ ભોગવતા રહીએ છીએ. પછી દુનિયામાં જન્મ ધારણ કરીને આવીએ છીએ. તો, છેક જન્મથી મૃત્યુપર્યંત જીવનમાં સુખ-દુઃખ આવતાં જ રહે છે. તેમાં પણ સુખ અલ્પમાત્રામાં

જ મળે છે. બાકી તો શારીરિક, આર્થિક, માનસિક એમ કોઈ ને કોઈ રીતે દુઃખની જ પ્રાપ્તિ થતી હોય છે. સૌએ બરાબર સમજી લેવાનું છે કે જ્યાં સુધી શરીર છે, ત્યાં સુધી દુઃખમાંથી મુક્તિ મળશે નહીં. આપણે જેને સુખ માનીએ છીએ તે પણ અંતે દુઃખમાં જ પરિણમતાં હોય છે. તો આપણે આવા ક્ષણિક-ભ્રામક સુખને મેળવવા માટે પ્રવૃત્ત નથી રહેવાનું. પરંતુ આપણે તો આત્યંતિક સુખને પ્રાપ્ત કરવા માટેનો પુરુષાર્થ કરી તેને પ્રાપ્ત કરવાનું છે. આત્યંતિક સુખ એટલે એવું સુખ કે જે કદી પણ દુઃખમાં પરિણમતું નથી. સુખની સાતત્યતા સદાય રહે છે. આવું આત્યંતિક સુખ એટલે જ મોક્ષ...

તો, જ્ઞાનીજનો એમ વિચારે છે જો આ શરીર છે, તો તેની સાથે જોડાયેલાં દુન્યવી ભૌતિક સુખ-દુઃખ અને તે થકી ઊપજતા હર્ષ-શોક જીવનમાં આવે છે, તો આ શરીર જ ન જોઈએ કે જેથી આ કાંઈ જ રહે નહીં. તો આ શરીર જ ન જોઈએ તો શું જીવનનો અંત આણી દેવાનો એમ સમજવાનું છે? ના એમ સમજવું એ તો આપણી અજ્ઞાનતા છે. ‘શરીર જ ન જોઈએ’ એનો શાબ્દિક નહીં, પણ તાત્ત્વિક અર્થ સમજવાનો છે. મોક્ષરૂપી આત્યંતિક સુખને પામવાનો પુરુષાર્થ શરીરના માધ્યમ દ્વારા જ થઈ શકે છે. તેથી જો શરીર જ ન હોય તો આવો પુરુષાર્થ થઈ શકે નહીં, મોક્ષરૂપી આત્યંતિક સુખને પ્રાપ્ત કરી શકીએ નહીં. પરિણામે જન્મ-મરણના ચોર્યાસીના ચક્રમાં ફરતાં રહી કર્માધીન દુઃખો ભોગવતા રહીએ. તેથી ‘શરીર જ ન જોઈએ,’ એનો તાત્ત્વિક અર્થ એવો સમજવાનો છે કે દેહભાવથી ઉપર ઊઠી-અલિપ્ત થઈ આત્મભાવ સાથે જોડાઈ જવાનું છે. સ્થિર થઈ જવાનું છે. અર્થાત્ એવી સમજણ પાકી કરી લેવાની છે કે હું આ નાશવંત પંચમહાભૂતથી બનેલ દેહ નથી. હું તો અજર-અમર-નિર્ગુણ-નિરાકાર આત્મા છું. જીવનપર્યંત આવતાં સુખ-દુઃખ અને તે થકી ઊપજતા હર્ષ-શોક એ તો દેહ સાથે જોડાયેલા છે. આત્મા તેનાથી બિલકુલ અલિપ્ત છે. આ સમજણને બરોબર આત્મસાત્ કરી તેને અનુરૂપ સાવધાનીપૂર્વક જીવન જીવવાનું છે, તેથી શરીર સાથે

જોડાયેલાં સુખ ભોગવવાના કે દુઃખથી મુક્ત થવા માટેના પ્રયત્નમાં નવાં કર્મો ઊભાં ન થાય, જેથી કલ્યાણપથમાં આગળ વધી જન્મ-મરણના ચક્રાવામાંથી છૂટી જવાય, મોક્ષરૂપી આત્યંતિક સુખને પામી શકાય. આવું જીવન જીવવામાં જ મનુષ્યજન્મની સાર્થકતા છે. વિવેકીજનો આ માટે સતત જાગૃત રહે છે, પરંતુ અજ્ઞાની લોકો આ માટે બેધ્યાન-ઉદાસીન રહે છે. તેઓની સ્થિતિ પશુ જેવી છે. તેઓ તો બસ વિવેકાંધ થઈને જગતનાં ભ્રામક-નાશવંત-ક્ષણિક-મૃગજળ સમાન અને દુઃખમાં જ પરિણમતાં ભૌતિક સુખો પામવાના મોહમાં આંધળી દોટ લગાવતાં રહે છે. આવા વિવેકાંધ લોકોની સ્થિતિ કેવી છે? કૂતરા જેવી. તે માટે એક દ્રષ્ટાંત સમજાવે.

એક કૂતરાને સૂકું હાડકું મળે છે, તેથી તે પુશ થઈ તે હાડકાને મોમાં લઈ ચાવવા લાગે છે. હાડકું સૂકું હોવાથી તે ખૂબ જ તાકાતથી ચાવે છે. આમ કરતાં તેનાં જડબાં છોલાઈ જાય છે અને તેમાંથી લોહી નીકળવા લાગે છે. લોહીનો સ્વાદ આવતા તેને થાય છે કે હાડકામાંથી લોહી નીકળે છે, તેથી તે વધુ ને વધુ જોરથી હાડકું ચાવે છે. એમ કરતાં તેના મોમાંથી વધુ ને વધુ લોહી નીકળે છે. આમ અજ્ઞાનતાવશ વધુ લોહી મેળવવાની લાલસામાં તે હાડકું મોમાંથી નીચે મૂકતો નથી. અંતે એવી સ્થિતિ સર્જાય છે કે તેના મોમાંથી એટલું બધું લોહી નીકળે છે કે જેથી તે તમ્મર ખાઈને પડે છે અને મૃત્યુને શરણે થાય છે.

તો, ભૌતિક સુખો પ્રાપ્ત કરવામાં અને તે ભોગવવામાં જ સતત પ્રવૃત્ત એવાં અજ્ઞાનીજનોની સ્થિતિ આવી કૂતરા જેવી જ હોય છે. આભાસી સુખની લાલચમાં આવા અજ્ઞાની લોકો દુઃખને જ પામે છે અને અંતે મૃત્યુશરણ થાય છે. જ્યારે વિવેકીજનો આ બાબતે સંપૂર્ણ સજાગ હોય છે. તેઓ વિવેકપૂર્ણ સમજણથી નક્કી કરી લે છે. આવાં ક્ષણભંગુર-ભ્રામક, દુન્યવી સુખ-સગવડમાં શાંતિ નથી. તેમની સ્થિતિ કેવી હોય છે? વિવેકીજન દરિયાના પાણીની એક જ અંજલિ પીને નક્કી કરી લે છે કે સમગ્ર દરિયાનું પાણી ખારું છે, ક્યાંય મીઠું પાણી નથી. આ માટે તેઓને જુદી-જુદી જગ્યાનાં દરિયાના પાણીની અંજલિ પીવાની

જરૂર પડતી નથી. જ્યારે મૂઢમતિજનો અંજલી ભર્યા જ કરે છે, એ આશાએ ને આશાએ જીવનભર દરિયાનાં જળની અંજલિ ભર્યા કરવા છતાં તે ક્યાંય મીઠું પાણી પ્રાપ્ત કરી શકતો નથી. તોપણ એ નક્કી કરી શકતો નથી કે સમગ્ર દરિયાનું પાણી ખારું છે.

મોક્ષપ્રાપ્તિ માટેના પુરુષાર્થમાં અતિ સહાયક એવી સાચી સમજણની વાતો ત્યારે જ સાંભળવા મળે કે જ્યારે આપણે બ્રહ્મનિષ્ઠ-બ્રહ્મક્ષત્રિય સદ્ગુરુના સાંનિધ્યમાં વિનમ્રભાવે, નિષ્ઠાપૂર્વક અતિ પ્રેમથી જઈએ. ત્યારે જીવ-જગતના કલ્યાણ અર્થે જ પોતાનું જીવન સમર્પિત કર્યું છે, તેવા સદ્ગુરુ પ્રસંગોપાત્ત આવી આત્મોત્તરિદાયક પ્રેરણાદાયી સાચી સમજણની વાતો કૃપા કરી સમજાવે-સંભળાવે. તેને ધ્યાનપૂર્વક સાંભળી, તેનું ખૂબ જ ચિંતન-મનન કરી યથાયોગ્ય જીવનમાં ઉતારીએ, તો આપણું કલ્યાણ અવશ્ય થાય જ. ઓમ્પરિવારના ઉપક્રમે યોજાતા દરેક કાર્યક્રમમાં આવી સાચી સમજણની વાતો પરમાત્માની કૃપા-પ્રેરણાથી સતત થતી હોય છે. તમે આવી વાતો વારંવાર સાંભળી, જીવનમાં ઉતારી કલ્યાણપથ ઉપર આગળ વધી રહ્યા છો, તેનો અમને ખૂબ-ખૂબ આનંદ છે. પરમાત્માની આપણા સર્વે ઉપર અસીમકૃપા વરસી રહી છે, તેથી આ શક્ય થઈ રહ્યું છે.

તો, મનુષ્યજન્મ પ્રાપ્ત કરીને મુખ્ય શું કરવાનું છે? મોક્ષરૂપી આત્યંતિક-સનાતન સુખને પ્રાપ્ત કરવા માટે સભાનતાપૂર્વક પુરુષાર્થ જીવનપર્યંત કરી તે પ્રાપ્ત કરવાનો છે. જોકે સંસાર-વહેવારમાં કરવા પડતાં જરૂરી કાર્ય કરવાનાં, પરંતુ તેને ગૌણ ગણવાનાં. તેથી તેને મુખ્ય સમજી તેની પાછળ આંધળી દોટ લગાવવાની નહીં. મુખ્ય પુરુષાર્થ મોક્ષને પ્રાપ્ત કરવા માટે જ કરવાનો છે. આ વાત કદી પણ ભુલાય નહીં તે માટે સતત સાવધાની રાખવાની છે. તે માટે જીવનમાં સંતોષ હોવો અનિવાર્ય છે, જેથી કલ્યાણપથમાં આગળ વધવાના પુરુષાર્થમાં આપણું મન સ્થિર રહે. સહેજ પણ વિચલિત થાય નહીં. આ વાત સમજાવતા કબીરે કહ્યું છે કે—

“સાંઈ ઇતના દીજિયે, જામે કુટુંબ સમાય;
મૈં ભી ભૂખા ન રહુ, સાધુ ના ભૂખા જાય.”

કબીર. સાહેબને અર્થાત્ પરમાત્માને શું પ્રાર્થના કરે છે? કબીર પરમાત્માને પ્રાર્થના કરે છે કે હે પરમાત્મા, તમે મારી ઉપર કૃપા કરી મને એટલું જ આપો કે જેનાથી મારા પરિવારનું પાલન-પોષણ થાય. મારા આંગણે જે કોઈ અતિથિ આવે તેને હું પ્રેમથી જમાડી શકું, તે મારા આંગણેથી ક્યારેય ભૂખ્યા જાય નહીં. કબીરને પરમાત્મા પાસેથી વાડી-ગાડી-મહેલ-મહોલાત-નોકર-ચાકર-હીરા-માણેક કે બીજું કાંઈ જ ઐશ્વર્ય જોઈતું નથી. તેમને તો માત્ર એટલું જ જોઈએ છે કે જે થકી પોતાના પરિવારનું પાલન-પોષણ થઈ શકે અને આંગણે આવેલ અતિથિ પોતાના આંગણેથી ક્યારે પણ ભૂખ્યો જાય નહીં. બસ, આટલામાં જ તેમને સંપૂર્ણ સંતોષ છે, જેથી વધારાનાં સુખ-સગવડ-ઐશ્વર્યને પ્રાપ્ત કરવાના પ્રયત્નમાં મહા-મોઘેરો માનવજન્મ વેડફાય નહીં અને કલ્યાણપથમાં મક્કમતાથી આગળ વધી સાર્થક કરી શકાય. કેમકે પ્રાથમિક જરૂરિયાત કરતાં વધુ સુખ-સગવડ-ઐશ્વર્યને પ્રાપ્ત કરવા માટે વધુ ને વધુ સારાં-નરસાં કર્મ કરવાં પડે. કર્મનો તો અફર સિદ્ધાંત છે કે સકામકર્મનાં ફળ વહેલાં કે મોડાં અવશ્ય ભોગવવાં જ પડે છે. તેમાંથી કોઈ જ બચી શકતું નથી. પરમાત્માના ચોપડે તેનો બરોબર હિસાબ રહે છે. અનુભવીઓએ આ વાતને સમજાવતા કહ્યું છે કે—

“રામઝરુખે બૈઠ કર, સબ કા મુજરા લેત;
જૈસી જીન કી ચાકરી, વૈસા ઊસકો દેત.”

શું કહ્યું છે? સર્વવ્યાપક પરમાત્મા સૌ કોઈની ગતિ-વિધિ સતત જોઈ રહ્યા છે. સૌ કોઈ જીવનમાં જે કાંઈ સારાં-નરસાં કર્મો કરે છે, તેની સતત નોંધ રાખી રહ્યા છે. ઉચિત સમયે સત્કર્મોના ફળસ્વરૂપ સુખ અને દુષ્ટકર્મોનાં ફળસ્વરૂપ દુઃખ ભોગવવાં જ પડે છે. આમ જીવન દરમ્યાન જે કાંઈ સકામ કર્મ કરવામાં આવે છે તેનું ફળ પરમાત્મા આપે જ છે. તેમાંથી કોઈ જ બાકાત રહેતું નથી પરંતુ, નિષ્કામકર્મ કરનારને કર્મનાં ફળ ભોગવવાં પડતાં નથી. તેથી આવાં સાધકજન મોક્ષપદને પામે છે. જો જીવનમાં સુખ જોઈતું

હોય તો સત્કર્મ કરવાં આવશ્યક છે. પરંતુ મોક્ષની કામનાવાળાઓએ સત્કર્મો તો કરવાનાં જ હોય પરંતુ નિષ્કામ સત્કર્મ કરવાં જોઈએ. આમ, મોક્ષપ્રાપ્તિ માટે નિષ્કામ સત્કર્મોનું આચરણ કરતાં કરતાં અંતે મોક્ષને પામે છે તે ઉત્તમ છે. પરંતુ પોતે તો મોક્ષગતિને પામે અને સાથે સાથે બીજા કલ્યાણકામીઓને તે માટે સતત પ્રેરણા આપી તેમને પણ કલ્યાણપથમાં આગળ વધારે તે અતિ ઉત્તમ છે. ઓમ્પરિવારનું જે સ્ટિકર છે, તેમાં આ જ વાત મુખ્યપણે જણાવી છે. સ્ટિકરમાં લખાણ છે કે—

“પરમ ગુરુ પરમાત્માની પ્રાપ્તિ તારું લક્ષ પરમ્;
પ્રગટાવ પ્રભુ જીવમાત્રમાં, એ જ તારો ધર્મ ચરમ્”.

આમ, ઓમ્પરિવારનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય પણ આ જ છે કે પોતાનું અને સાથે-સાથે અન્યોનું પણ કલ્યાણ થાય તે માટે પ્રેમ-વિનય-ઉત્સાહપૂર્વક સતત પુરુષાર્થ કરવો. તમે સૌ આ કરી રહ્યા છો તે માટે સર્વેને ખૂબ-ખૂબ ધન્યવાદ. ખૂબ-ખૂબ આશિષ. પરમાત્માને પ્રાર્થના કે તમે સૌ આ વધુ ને વધુ સારી રીતે કરી શકો તે માટે ખૂબ-ખૂબ શક્તિ અને સમજણ આપે.

સત્ય-ધર્મ ગુરુદેવની જય.

ઓમ્ નમઃ પાર્વતી પતયે હર હર મહાદેવ હર.

સર્વેને જય નારાયણ-જય ઓમ્ગુરુદેવ.

આજના પ્રસંગ નિમિત્તે પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રીનાં આશીર્વાચન પૂર્ણ થયા પછી ભિક્ષુબોધોત્સવની ઉજવણીનો કાર્યક્રમ શરૂ થયો. ભિક્ષુબોધોત્સવના કાર્યક્રમમાં સર્વવ્યાપક ઓમ્પરમાત્માની તથા પ.પૂ. ગુરુદેવની પ્રસાદી રૂપે ડૉ.શ્રી સ.સ. ભિક્ષુજીને તથા શ્રી ગુરુધ્યાન ભિક્ષુજીના પ્રતિનિધિ શ્રી રાજુભાઈ સુખડિયાને શાલ ઓઢાડવામાં આવી. જોકે ડૉ. શ્રી સ.સ. ભિક્ષુજીને તો પ.પૂ. ગુરુદેવે પોતાના નિવાસસ્થાને શાલ ઓઢાડી હતી. પરંતુ પ્રસંગને અનુરૂપ કાર્યક્રમને સ્થળે ફરીથી એ જ શાલ ડૉ. શ્રી સ.સ. ભિક્ષુજીને તેમનાં મોટાંબહેને ઓઢાડી તથા શ્રી ગુરુધ્યાન ભિક્ષુજીના પ્રતિનિધિ શ્રી રાજુભાઈ સુખડિયાને ડૉ. શ્રી સ.સ. ભિક્ષુજીએ શાલ ઓઢાડી. જ્યારે શાલ ઓઢાડવામાં આવી, ત્યારે ઉપસ્થિત સૌએ ખૂબ જ આનંદપૂર્વક સત્ય-ધર્મ

ગુરુદેવની જયનો જયઘોષ કર્યો. આ જ રીતે ઓમ્ પરિવારના ઉપક્રમે દર વર્ષે યોજાતા ‘ગુરુપૂર્ણિમા-મહોત્સવ’ તથા પૂજ્યશ્રીનો જન્મદિવસ ‘ઓમ્ ગુરુદેવ જયંતી મહોત્સવ’ના પ્રસંગે પણ અનેક ભક્તોને વચ્ચની પ્રસાદી પૂજ્યશ્રીના પ્રતિનિધિ સ્વરૂપે ડૉ. શ્રી સ.સ. ભિક્ષુજીના હાથે ઓઢાડવામાં આવે છે.

આ વચ્ચની પ્રસાદી આપવા પાછળ રહેલા શુભાશયને સમજાવતા પૂજ્યશ્રી કાયમ કહે છે કે પ્રસંગોપાત્ત જેમને પણ વચ્ચની પ્રસાદી ઓઢાડવામાં આવે છે, તેને સામાન્ય વચ્ચ સમજવાનું નથી, પરંતુ અભેદ સૂક્ષ્મ સુરક્ષા-કવચ સમજવાનું છે. જે કવચથી ઓઢનારની અંદર રહેલી સાત્ત્વિક શક્તિ બહાર ના નીકળી જાય અને બહારની આસુરી શક્તિ ઓઢનારની અંદર પ્રવેશી જાય નહીં, તેના પ્રતીક રૂપે વચ્ચ ઓઢાડવામાં આવે છે.

ભિક્ષુ-બોધોત્સવની ઉજવણી બાદ સૌ સભામંડપની બહાર જ્યાં દર વર્ષે ઓમ્નારાયણની ધ્વજ

ચઢાવવામાં આવે છે, ત્યાં આવી ગાયત્રીમંત્રનું ગાન કરતાં ઊભાં રહ્યાં. થોડી વાર સર્વેએ ખૂબ જ ભક્તિભાવપૂર્વક ગાયત્રીમંત્રનું ગાન કર્યું. પછી સત્ય-ધર્મ ગુરુદેવની જય બોલાવી ધ્વજરોહણ કર્યું.

ત્યાર બાદ ઉપસ્થિત બહેનો સભામંડપમાં ગયાં. જ્યાં તે સર્વે પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રીએ રચેલા આધ્યાત્મિક-ક્રાંતિકારી-તળપદી ગરબા ગાતાં ગાતાં ગરબે ઘૂમ્યાં. થોડો સમય ગરબા ગાયા પછી ગરબાની સમાપ્તિ થઈ. તે સમયે જે બહેનો ગરબા ગાતાં હતાં તે સર્વેને ઓમ્ પરમાત્મા તથા પૂજ્યશ્રીની પ્રસાદી રૂપે સો-સો રૂપિયા શ્રી દમાભાઈએ ભેટ આપ્યા.

ત્યાર બાદ સર્વેએ ભોજન-પ્રસાદનો પ્રેમથી લાભ લીધો. પછી સૌ જૈન યાત્રાધામ તારંગા જવા નીકળ્યાં. આમ, આખો કાર્યક્રમ ખૂબ જ આનંદ-ઉત્સાહ-પ્રેમ-ભક્તિભાવપૂર્વક સંપન્ન થયો.

ઓમ્... ઓમ્... ઓમ્...

‘હનુમાનજયંતી’ નિમિત્તે પ.પૂ. સદ્ગુરુદેવ શ્રી યોગભિક્ષુજી મહારાજનાં આશીર્વચન
તા. ૨૪-૪-૨૦૧૬, રવિવાર સંકલન - શશિકાંત પટેલ

ઓમ્ પરિવારના ઉપક્રમે દર વરસની જેમ આ વરસે પણ સવિતાબહેન પ્રજાપતિના નિવાસસ્થાને તા. ૨૪-૪-૨૦૧૬ ને રવિવારે ‘હનુમાનજયંતી’ નિમિત્તે સ્વાધ્યાય-સત્સંગ તથા પ.પૂ. સદ્ગુરુદેવ શ્રી યોગભિક્ષુજી મહારાજના આધ્યાત્મિક જિજ્ઞાસુઓ માટે અતિપ્રેરણાદાયી આશીર્વચનના કાર્યક્રમનું આયોજન, પરમ્કૃપાળુ પરમાત્માની તથા પ.પૂ. સદ્ગુરુદેવની અનહદ કૃપાથી કરવામાં આવેલ. તે પ્રસંગે પૂજ્યશ્રીએ આશીર્વચનની જે અમીકૃપા વરસાવી તેને નીચે મુજબ રજૂ કરવાનો નમ્ર પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો છે.

પ.પૂ. સદ્ગુરુદેવ શ્રી યોગભિક્ષુજી મહારાજનાં આશીર્વચન

સત્ય-ધર્મ ગુરુદેવની જય. સત્ય અને ધર્મ એ જ આપણા ગુરુદેવ અને એમની જય, તો જ આપણી જય. સર્વેનું સ્વાગત - વંદન - અભિનંદન-આશિષ.

આજના કાર્યક્રમના થોડા દિવસ પહેલાં સવિતાબહેન તથા તેમના દીકરા અનિલભાઈ અમારી પાસે આવેલ. તેઓ અમને વિનંતી કરી કહેતાં હતાં કે હનુમાન જયંતીના કાર્યક્રમમાં ગુરુજી આપ ઉપસ્થિત રહી સૌને આશીર્વચન આપો તો સૌને ઘણો જ સંતોષ અને આનંદ થાય. સૌને આપના પ્રત્યક્ષ દર્શનનો લાભ મળે. ઘણાં સમયથી આપ અમારા ઘરે પધાર્યા નથી, તો અમને પણ લાભ મળે. તેમની વાત સાંભળી અમે તેમને સમજાવ્યા કે અવસ્થાના કારણે તબિયત નરમ-ગરમ રહે છે. મકાનના કમ્પાઉન્ડમાં પણ જવલ્લે જ જઈએ છીએ. છેલ્લા ઘણા સમયથી ઝાંપાબહાર તો નીકળ્યા જ નથી. મોટા ભાગે અમારી આ રૂમમાં જ રહીએ છીએ. શરીરને સહેજ પણ શ્રમ પડે તો તરત જ તબિયત બગડી જાય છે. વળી, તમારા ઘરે આવતાં એક કલાક થાય અને પાછા આવતાં એક કલાક

થાય તેથી શરીરને ખૂબ જ શ્રમ પડે. શરીર હવે સહેજ પણ વધારે હડદો ખમી શકે તેમ નથી. આવી સ્થિતિ શરીરની હોવાથી અમારી ઘણી જ ઈચ્છા હોવા છતાં કાર્યક્રમમાં રૂબરૂ આવી શકતા નથી. ભલે પ્રત્યક્ષ રૂપે અમે કાર્યક્રમમાં ઉપસ્થિત રહેતા નથી, પરંતુ સૂક્ષ્મ રૂપે તો તમારાં સૌની વચ્ચે જ રહીએ છીએ. ફોનના માધ્યમ દ્વારા સૌને મળીએ જ છીએ. આમ, અમે તેમને સમજાવ્યા પછી તેમણે વધુ આગ્રહ કર્યો નહીં. સવિતાબહેનનું આખું કુટુંબ ખૂબ જ આધ્યાત્મિક છે. આખુ કુટુંબ હનુમાનજયંતીના કાર્યક્રમની ઘણી જ આતુરતાથી રસપૂર્વક રાહ જોતું હોય છે. તમે સૌ પણ કાર્યક્રમનો પ્રત્યક્ષ લાભ લેવા ખૂબ જ આતુરતાથી રાહ જોતા હોવ છો અને આજના કાર્યક્રમમાં ખૂબ જ પ્રેમથી ઉત્સાહપૂર્વક ઉપસ્થિત થયા છો, તે ખૂબ જ આનંદની વાત છે. આજનો કાર્યક્રમ હનુમાનજયંતી નિમિત્તે ઊજવવામાં આવી રહ્યો છે. કલિયુગમાં જાગતા દેવ કોણ? કોની પૂજા વધુ થાય છે? કોનાં મંદિર વધુ છે? હનુમાનજનાં. કલિયુગમાં સમાજની સ્થિતિ કેવી હોય છે? સમાજમાં રહેતા મોટા ભાગના લોકોનું જીવન કેવું હોય છે? સ્વચ્છંદી, અનિયમિત અને અનેક દૂષણોથી ખદબદતું હોય છે, જ્યારે હનુમાનજ સંયમ-નિયમના સ્વામી કહેવાય છે, તેથી કલિયુગમાં તેમની પૂજા કરવી વધુ આવશ્યક છે. પૂજા કરવી એટલે શું કરવાનું? દર શનિવારે હનુમાનજના મંદિરે જઈ બે-પાંચ રૂપિયાનું તેલ-સિંદૂર ચઢાવવું, આકાંડાનાં ફૂલની માળા અર્પણ કરવી, શ્રીફળ વધેરવું, પોપટની માફક હનુમાનચાલીસા બોલવા, આમ કરીએ તેને પૂજા સમજવાની નહીં. આ તો બધી મન મનાવી ખોટો સંતોષ મેળવવાની લૌકિક પૂજા છે. સૌ કલ્યાણમાર્ગના પથિકોએ લૌકિક ક્રિયાઓથી ઉપર જઈ અલૌકિક ક્રિયાઓને પકડવાની છે - અપનાવવાની છે. લૌકિક પૂજાવિધિથી લૌકિકતાની પ્રાપ્તિ થાય જેથી મનુષ્યજન્મની સાર્થકતા જેમાં રહેલી છે, તે મોક્ષરૂપી આત્યંતિક સુખની પ્રાપ્તિ ન થાય. પરિણામે જન્મ-મરણના ચક્રાવામાંથી છુટાય નહીં. મનુષ્યજન્મની સાર્થકતા તો અલૌકિક પૂજાથી થાય, તેનો અર્થ એમ નથી કે લૌકિક પૂજાવિધિ ખોટી છે. તે પણ સાચી જ છે. પ્રારંભિક અવસ્થામાં તેની જરૂર છે. પરંતુ ધીરે-ધીરે સમજણપૂર્વક તેનાથી ઉપર જઈ અલૌકિકને અપનાવવાનું છે. તો,

હનુમાનજની અલૌકિક પૂજા કઈ રીતે કરવાની? તો હનુમાનજના જીવનને સતત યાદ કરવું જોઈએ. તેમનું જીવન કેવું બેહદ સંયમ-નિયમવાળું છે! તેવા જીવનને કારણે તેમને જે અલૌકિક સિદ્ધિ-શક્તિની પ્રાપ્તિ થઈ, તેનો ઉપયોગ તેમણે પોતાનાં સુખ માટે કદાપી કર્યો નથી. તેનો ઉપયોગ તો તેમણે પોતાના પ્રભુ-ઈષ્ટ-ગુરુ શ્રીરામની સેવામાં કર્યો. શ્રીરામનો જન્મ પૃથ્વી ઉપરથી દુષ્ટો-દુરાચારીઓનો-અસત્ય-અધર્મનો નાશ કરી સત્ય અને ધર્મની સ્થાપના માટે થયો હતો. હનુમાનજએ પોતાની સમગ્ર સૂઝબૂઝ તથા શક્તિનો ઉપયોગ પોતાના પ્રભુ શ્રીરામના ધર્મસ્થાપનાના કાર્યને સંપન્ન કરાવવા માટે અથાકપણે પ્રેમપૂર્વક કર્યો. વળી, તેમને પોતાના એ કાર્યનું સહેજ પણ અભિમાન ન હતું, તેથી તો એક ભક્તહૃદયે ભજનમાં ગાયું છે કે -

“જગતમાં એક જ જન્મ્યા રે, જેણે રામને ઋણી રાખ્યા,”

હનુમાનજનું આવું જીવનચરિત્ર સતત યાદ કરીને આપણે તેમાંથી પ્રેરણા લેવાની છે. આપણે પણ યથાશક્તિ વધુમાં વધુ તેવું જીવન જીવવા સભાનતાપૂર્વક પુરુષાર્થ કરવાનો છે. જો તેમ કરીએ, તો આપણે તેમની સાચા-તાત્વિક અર્થમાં પૂજા કરી કહેવાય, તો હનુમાનજ આપણી ઉપર પ્રસન્ન થાય, આપણું કલ્યાણ થાય. કહેવત છે કે - ‘જેવો સંગ તેવો રંગ’, ‘જેવું અન્ન તેવો ઓડકાર’, ‘જેવો વિચાર તેવું વર્તન’. આપણે તન કે મનથી જેના સંગમાં રહીએ, તેની અસર આપણા ઉપર અવશ્ય પડે. આપણા વિચારો અને વર્તન પણ તેવાં થાય, કલિયુગમાં સંયમ-નિયમનું દેવાળું નીકળી ગયું હોય છે. ચારે બાજુ મોટા ભાગે લોકો નિરંકુશ સ્વચ્છંદી જીવન જ જીવતા હોય છે. પરિણામે અનેક પ્રકારની આધિ-વ્યાધિ-ઉપાધિરૂપી મુસીબતો જીવનમાં સતત આવ્યા કરે છે. તેના ઝંઝાવાતમાં જીવન ફંગોળાયા કરે છે. આપણા જીવનમાં આવું ન થાય તે માટે સમજણપૂર્વક હનુમાનજયંતી ઊજવીએ છીએ. કેવી સમજણ? હનુમાનજ તો સંયમ-નિયમના સ્વામી છે. તેમના જીવનને યાદ કરવાથી આપણને તેવું જીવન જીવવાની પ્રેરણા મળે. આપણે પણ સંયમ-નિયમવાળું જીવન જીવવા પ્રેરાઈએ. પરિણામે ખોટા વિચારો અને તેને અનુરૂપ અસત્કર્મો કરવાથી દૂર રહીએ. ફેસબુક ઉપર ‘આજનું ભાથું’ શીર્ષક નીચે આપણે દરરોજ જુદી-જુદી સાચી સમજણની કલ્યાણકારી વાતો-લખાણો-

સુવિચારો મૂકીએ છીએ. તેને ભારત અને પરદેશમાં ખૂબ જ પ્રતિસાદ મળી રહ્યો છે. તેને વાંચનાર વર્ગ દિન-પ્રતિદિન વધતો જ જાય છે. હમણાં થોડા દિવસ પહેલાં જ એક લખાણ મૂકવામાં આવેલું, તેમાં જણાવ્યું હતું કે જે માણસને ખોટા વિચારો આવે નહીં, તે સિદ્ધપુરુષ ગણાય. જે માણસને ખોટા વિચારો તો આવે, પરંતુ તેને તાબે ન થાય તે મહાપુરુષ ગણાય. જે માણસને ખોટા વિચારો તો આવે અને તેની ઉપર ક્યારેક તે માણસ જીત મેળવે અને ક્યારેક તેને તાબે થઈ જાય તે સામાન્ય મનુષ્ય ગણાય, પરંતુ જે માણસને ખોટા વિચારો આવે અને તે માણસ ખોટા વિચારોને તુરત જ તાબે થઈ જાય, તે અતિશય નિર્ભળ-ક્ષુદ્ર ગણાય. તો, આપણે સિદ્ધ-પુરુષ થઈ શકીએ નહીં તો કાંઈ નહીં પરંતુ મહાપુરુષ તો થઈ શકીએ, તે આપણા હાથની વાત છે. કલિયુગમાં સંયમ-નિયમની અનિવાર્યતા ખોટા ભાગના લોકો સમજતાં નથી. વળી, જીવનમાં તેની અનિવાર્યતા સમજાવનારા, પ્રેરણા આપનારા પણ ખૂબ જ જૂજ છે. અકલ્યાણરૂપી અધોગતિની ઊંડી ખાઈમાં ધકેલનાર ઘોર કલિયુગમાં વધુમાં વધુ સંયમ-નિયમયુક્ત જીવન જીવવાની તાતી જરૂર છે. જો તેમ કરી શકીએ નહીં, તો ગમે તેટલા ભૌતિક ઐશ્વર્યના માલિક હોવા છતાં આપણું જીવન મહાકંગાળ છે. આપણા જીવનમાં આવું ન થાય તે માટેની પ્રેરણા જેની પાસેથી પ્રાપ્ત થાય તે આપણા ઉપાસ્ય કહેવાય. તેમની ઉપાસના કરવાથી જ આપણું કલ્યાણ થાય.

જેમ કે આપણે દરરોજ જે ભોજન જમતાં હોઈએ તે આપણા શરીરને જરૂરી પોષણ આપે તેવું ન હોય, તો આપણે નિર્ભળ-અશક્ત થઈ જઈએ. તેથી આપણે વિચારીએ કે જરૂરી પોષણક્ષમ ભોજન કોની પાસેથી મળશે? તે જેની પણ પાસેથી મળે તેમ હોય, તેની પાસે આપણે જઈએ, તેને આપણો મિત્ર બનાવીએ, તેની સેવા કરીએ, તેને રીઝવી તેની પાસેથી યોગ્ય ભોજન પ્રાપ્ત કરીએ, જેથી આપણું શરીર સશક્ત રહે. તેવી રીતે આપણને સંયમ-નિયમયુક્ત જીવન જીવવાની પ્રેરણા જેની પાસેથી મળે તેમ હોય તેની સમીપ રહેવું જોઈએ. તેની પ્રેરણા આપણને હનુમાનજી પાસેથી મળે છે. તેથી હનુમાનજીની ઉપાસના અત્યંત આવશ્યક છે. તે માટે મનથી સતત તેમની સમીપ રહી તેમના સંયમ-નિયમયુક્ત જીવનને સ્મરણમાં રાખવું

જોઈએ. વળી, સંપૂર્ણ સંયમ-નિયમયુક્ત જીવનને કારણે હનુમાનજીનું શરીર અતુલ્ય, બળવાન અને વજ્રસમાન થઈ ગયું. તેમની બુદ્ધિ સોળે કલાએ ખીલી રુતમ્ભરા પ્રજ્ઞા થઈ, જેથી તેઓ પોતાના પ્રભુ શ્રીરામની સેવાભક્તિ અથાકપણે નિરંતર કરી શક્યા. આપણે સૌ જાણીએ છીએ કે કલ્યાણપથમાં આગળ વધી મોક્ષરૂપી આત્યંતિક સુખને પ્રાપ્ત કરી મનુષ્યજન્મ સાર્થક કરવા માટે જરૂરી સાધન-ભજન શરીરના માધ્યમ દ્વારા જ થઈ શકે. તેથી આપણું શરીર નીરોગી-તંદુરસ્ત હોવું અતિ આવશ્યક છે, જેથી સાધન-ભજન વધુ સારી રીતે કરી મનુષ્યજન્મ સાર્થક કરી શકીએ. આ માટે વધુમાં વધુ સંયમ-નિયમવાળું જીવન જીવવું અતિઆવશ્યક છે. તે માટેની પ્રેરણા આપણને સતત મળતી રહે, તે માટે હનુમાનજીની ઉપાસના અતિ આવશ્યક છે. તેમની પાસેથી કોઈ પણ પ્રકારની લૌકિક અપેક્ષા-લાલસા રાખવી જોઈએ નહીં, તો સાચા અર્થમાં હનુમાનજીની ઉપાસના કરી કહેવાય. વળી, આપણા સંયમ-નિયમયુક્ત જીવનની અસર આપણાં પરિવારજનો ઉપર પણ થાય છે. કેમકે તેઓ પણ સતત આપણી સમીપ રહેતાં હોય છે. તેઓ પણ વધતે-ઓછે અંશે તેવું જીવન જીવવા પ્રેરાય છે, તેથી તેમનું પણ કલ્યાણ થાય છે.

ઓમ્ પરિવારના ઉપક્રમે યોજાતા આપણા દરેક કાર્યક્રમમાં આ બધી વાતો સતત સાંભળો જ છો. તેમાં કેટલીક વાત તદ્દન નવી પણ હોય છે, તે સાંભળવાનો લાભ પણ તમને સૌને પરમાત્માની કૃપાથી મળે છે. તો પરમાત્માને પ્રાર્થના કરીએ કે હનુમાનજીની ઉપાસના સમજણપૂર્વક, સાચા અર્થમાં કરવા માટે યોગ્ય શક્તિમતિ આપવાની કૃપા સૌ ઉપર કરે, જેથી સૌ મનુષ્યજન્મ સાર્થક કરવા પ્રેરાય અને બીજાને પ્રેરે.

સર્વેને ખૂબ-ખૂબ શુભેચ્છા - આશિષ
સત્ય-ધર્મ ગુરુદેવની જય. સત્ય અને ધર્મ એ જ આપણા
ગુરુદેવ અને એમની જય, તો જ આપણી જય.

સંયમ-નિયમના સ્વામી પવનપુત્ર હનુમાનની જય.

ઓમ્ નમ:પાર્વતી પતયે હરહર મહાદેવ હર.

સર્વેને જય નારાયણ - જય ઓમ્ ગુરુદેવ

ઓમ્... ઓમ્... ઓમ્...

સરલ જીવન (જીવવા) માટે આટલું કરીએ

સંકલન - ડૉ. સ.સ. ભિક્ષુ

પરીક્ષા

એક બાળકે તેના પિતાને કહ્યું કે, આ ભણવાનું અને પરીક્ષા આપવાનું ક્યારે પૂરું થશે ? પિતાએ હસીને કહ્યું કે, જિંદગી છે ત્યાં સુધી આ બધું ચાલતું જ રહેવાનું. અત્યારે તું ભણે છે, તારી પાસે સિલેબસ છે, પાઠ્યપુસ્તકો છે, ગાઈડ છે અને સૌથી મોટી વાત તો એ છે કે તને ખબર છે કે તારી પરીક્ષા ક્યારે છે. ભણવાનું પૂરું થશે પછી રિયલ લાઈફ શરૂ થશે; ત્યારે તારી પાસે પુસ્તકો કે ગાઈડ નહીં હોય, પરીક્ષાનું ટાઈમટેબલ નહીં હોય, અચાનક જ તમારી સામે સમસ્યા અને સંજોગ આવી જશે. અને તમને કહેશે કે લ્યો હવે આ દાખલો ઉકેલો. તમારે દરેક પરિસ્થિતિ માટે તૈયાર રહેવાનું હોય છે.

(‘સેવા’-મે ૨૦૧૫માંથી સાભાર)

વૃદ્ધાશ્રમનું સુખ માણવા આટલું કરીએ

(૧) સવાર-સાંજ નિયમિત ફરવા જવું. (૨) પુસ્તકો સાથે મૈત્રી કરવી. (૩) સત્સાહિત્યવાળાં પુસ્તકોનું વાચન કરવું. (૪) વડીલશાહીનો ડગલો ખીંટીએ ટીંગાડી દેવો. (૫) ગમા-અણગમા ટાળવા. (૬) પોતાને લગતાં

હળવાં કામો જાતે કરી લેવાં. (૭) કુટુંબમાં સૌના પ્રત્યે સમાન દષ્ટિ કેળવવી. (૮) ઘરમાં કે બહાર વણમાગી સલાહ આપવાનું બંધ કરવું. (૯) પ્રકૃતિ સાથે તાદાત્મ્ય કેળવવું. (૧૦) સફાઈ કે બાગકામનો હળવો શ્રમ કરવો. (૧૧) સવાર-સાંજ નિયમિત પ્રાર્થના કરવી. (૧૨) ઘરનાં નાનાં બાળકો સાથે નિર્દોષ આનંદ માણવો. (૧૩) જમાનાને ને સંજોગોને અનુકૂળ બનવું. (૧૪) પારકી પંચાત અને નિંદાથી દૂર રહેવું. (૧૫) શરીર સ્વસ્થ હોય, તો સમયનો સદુપયોગ કરવા સેવાનું મનપસંદ કામ કરવું. (૧૬) અન્યના સુખની ઈર્ષા કરવાને બદલે બીજાનું સુખ જોઈ સુખી થવું. (૧૭) અધિક કે સમાન સદ્વિચારી મિત્રોનો સત્સંગ કરવો. (૧૮) સૌને પૂછીને ઓશિયાળું જીવન જીવવા કરતાં સૌ પૂછવા આવે તેવું નીખરતું જીવન જીવવું. (૧૯) દરેક દિવસ જિંદગીનો છેલ્લો દિવસ છે તેમ માનીને પ્રભુસ્મરણ કરો અને સાવધાનીની અને મસ્તીથી જીવો. (૨૦) ‘જીવો અને જીવવા દો’ નો નિયમ નમ્રતાથી પાળો.

(સુવિચાર ઓગસ્ટ-૧૫માંથી સાભાર)

પ્રેરક પત્રો

ગરુવંદના

પૂ. શ્રી યોગભિક્ષુજી,
ગુરુપૂર્ણિમાના પાવન અવસરે આપનાં પાવન
ચરણોમાં કરીએ અર્પણ ભાવ ભક્તિ શ્રદ્ધા અને સમર્પણનાં
સ્નેહસુમન સા.પ્રણામ
જે સ્વરૂપ સમજ્યા વિના, પામ્યો દુઃખ અનંત;
સમજાવ્યું તે પદ નમું, શ્રી સદ્ગુરુ ભગવંત.
પ્રત્યક્ષ સદ્ગુરુ સમ નહીં, પરોક્ષ જિન ઉપકાર,
એવો લક્ષ થયા વિના, ઊગે ન આત્મવિચાર.

સદ્ગુરુના ઉપદેશથી, આવ્યું અપૂર્વ ભાન;
નિજપદ નિજમાહીં લહ્યું, દૂર થયું અજ્ઞાન.
અહો ! અહો ! શ્રી સદ્ગુરુ, કરુણાસિંધુ અપાર;
આ પામર પર પ્રભુ કર્યો, અહો ! અહો ! ઉપકાર.
શું પ્રભુચરણ કને ધરું, આત્માથી સૌ હીન;
તે તો પ્રભુએ આપિયો, વર્તું ચરણાધીન;
આ દેહાદિ આજથી, વર્તો પ્રભુ આધીન;
દાસ, દાસ હું દાસ છું. તેહ પ્રભુનો દીન.
આત્મભ્રાંતિ સમ રોગ નહીં, સદ્ગુરુ વૈદ્ય સુજાણ;

ગુરુ આજ્ઞા સમ પથ્ય નહીં, ઔષધ વિચાર ધ્યાન.
દેહ છતાં જેની દશા, વર્તે દેહાતીત;

તે જ્ઞાનીનાં ચરણમાં, હો વંદન અગણિત...

સ્વ. લલિતભાઈ - જયાબહેન - જાગૃતિ

જીવનસ્મૃતિ સ્વાધ્યાય મંદિર

૫૬ મણિનગર, અમદાવાદ

આદરણીય ઓમ્પરિવારનાં આત્મીયજનો, આપના તરફથી ગુરુપૂર્ણિમાદિનની ઉજવણીમાં ભળવા અંગેનું નિમંત્રણ મળ્યું, રાજી થયો, પરંતુ વયમર્યાદાને કારણે બહાર નીકળવાનું ઓછું થાય છે. ઓમ્પરિવારે યોગભિક્ષુનો સમાજને પરિચય કરાવ્યો. જોકે પૂરતા પ્રમાણમાં થયો ન કહેવાય અને હવે તો એમની પણ વયમર્યાદાને કારણે જ કાર્યક્રમો સજીવ રીતે ઊજવાતા હતા, તે પણ પડછાયારૂપ થઈ રહેતા હશે, પરંતુ ગુરુ કરતાં-ગુરુની વાણી વધારે વેધક હોય છે. તેઓશ્રીએ જ ક્યાંક લખ્યું છે કે ગુરુ બધી જગ્યાએ સાથે રહીને સહવાસ નથી આપતા, પણ ગુરુવાણી જે આપે છે એને આપણે અમૃતાંજલિ ગણવી રહી. આ વખતની પત્રિકામાં પણ એમણે

॥ શ્વાસોં સે સોહમ્ બના સોહમ્ સે ઓમ્કાર ॥

સૌ ઓમ્પરિવારને ગુરુવાણી ફળો, એમના આશિષ અખંડ વરસો, અને આપણે સૌ આપણી પત્રિકા રુતમ્બરા- જેમ સત્યપંથે આગળ વધીએ.

મનુ પંડિતના સૌને જય ગુરુદેવ સાથે વંદન

પ્રેરકપત્ર

મારા વહાલા ગુરુજી, જયનારાયણ.

આજે ઘણાં વર્ષે પત્ર લખું છું. લગભગ દસેક વર્ષ પછી, નાની હતી ત્યારે પત્ર લખતી, એ પણ પેન્સિલ વડે.

ખૂબ મોટા થઈ ગયા હોય એવું લાગે છે. ગુરુજી, ક્યાં દિવસો પત્ની જાય કશું ખબર જ નથી પડતી. બચપનનો સમયગાળો પણ વીતી ગયો, હવે જીવનના અલગ-અલગ ગાળામાં પ્રવેશ થવા લાગ્યા છે.

જેમજેમ ઉંમર વધતી ગઈ, એમએમ જવાબદારી અને અલગ-અલગ પ્રકારનાં ટેન્શનો વધવા માંડ્યાં, પરંતુ આપના આશીર્વાદથી બધું સુખમયી, શાંતિમય ચાલે છે.

હું ખૂબ ઓછું બોલું છું ગુરુજી, કોઈક વાર તો મોં પણ નથી ખૂલતું, એટલે આજે પત્ર લખવાની ઈચ્છા જાગી.

મળવાનું પણ ખૂબ મન હોય, પરંતુ અમુક સંજોગોને કારણે અમદાવાદ અવાતું નથી.

થોડા જ દિવસોમાં મારું છેલ્લા સિમેસ્ટરનું રિઝલ્ટ આવશે અને હું “B.Com, MBA with HR” થઈ જઈશ. ક્યાં નાના હતા અને ક્યાં હવે પૈસા કમાવાની ઉંમરે પહોંચી ગયા, બસ હવે ભગવાનને એટલી પ્રાર્થના કે આપના આપેલા (...) નામને હું સાકાર કરું અને જીવનમાં પોતાની ઓળખ બનાવું તથા મમ્મી-પપ્પા અને પરિવારનું નામ ઉજાળું.

પપ્પા હંમેશાં બોલે છે, “ગુરુજીના ચાર હાથ છે આપણા પરિવાર ઉપર, કોઈ ચિંતા કરવાની જરૂર નથી” આટલું બોલે એટલે શાંતિ થઈ જાય. અડધું ટેન્શન એમાં જ ઓછું થઈ જાય.

ગુરુજી મેં ઓમ્ (ૐ)નું ‘Quilling Art’ (ક્યુલિંગ આર્ટ) બનાવી છે. જેમાં અલગ-અલગ પટ્ટી લઈને ગોળ આકાર કરી, ચીટકાડી આકાર આપવામાં આવે છે. આપશ્રી ‘You Tube’ ઉપર એના જુદા-જુદા Videos પણ જોઈ શકશો. લગભગ ૨૦ જેટલા દિવસો થયા ૐને આકાર બનાવતાં. મને આશા છે આપને જરૂર પસંદ આવશે.

અમે સૌ ખુશ છીએ ગુરુજી, હા ! જીવનમાં નાના-મોટા ઉતારચઢાવ તો આવતા રહે છે, પરંતુ આપની કૃપાથી કોઈ મોટી મુસીબત પરિવાર ઉપર આવી નથી. એનો જેટલો આભાર માનું એટલો ઓછો છે.

હું અને દીદી નાનપણથી આપના ખોળામાં આપની સાથે રમ્યાં, નાનપણથી જ મમ્મી-પપ્પાએ આપના સાંનિધ્યમાં રાખેલાં. નાનાં હતાં ત્યારથી ટીવી ઉપર સત્સંગ, ભજનોની કેસેટો મૂકતાં. પહેલેથી જ ધાર્મિક વાતાવરણમાં રાખેલાં આજે આ ઉંમરે પ્રત્યેક ક્ષણે હું આભાર માનું છું. અમે જે કંઈ પણ છીએ એ ફક્ત આપના આશીર્વાદની વર્ષાને કારણે અને મમ્મી-પપ્પાના પ્રેમને કારણે જ.

હંમેશાં પપ્પા-મમ્મી સાથે આપશ્રીની અલગ-અલગ વાતો ઉપર ચર્ચા ચાલતી જ રહેતી હોય છે. મમ્મી તો હજી પણ બોલે છે કે લિફ્ટવાળું ઘર થઈ જાય, તો ગુરુજીને લઈ જ આવીશું.

અંતે ગુરુજી કહેવું તો ઘણું છે, પરંતુ મનમાં બાકીની વાતો કરી લઈશ. આ પત્ર કોઈએ વાંચ્યો નથી, પપ્પા મમ્મીએ પણ. ફક્ત આપના માટે જ છે.

ગુરુજી તબિયત સાચવજો, અને અમને આપના સાંનિધ્યનો લાભ અને આશીર્વાદ આપતા રહેજો, જેથી અમે જીવનમાં સારાં કામો કરતાં રહીએ અને જીવન સાકાર બનાવીએ. જયનારાયણ ગુરુજી

આપની પુત્રી

ગાયત્રી પરિવાર ટ્રસ્ટ, બિલીમોરા

પ્રતિશ્રી,

મે.રા.રા. પ.પૂ.ગુરુદેવશ્રી યોગભિક્ષુજી, અમદાવાદ.

આપશ્રી તરફથી મોકલવામાં આવેલા આમંત્રણપત્રિકા મળી. વાંચી ખૂબ-ખૂબ આનંદ થયો.

આપશ્રીના કાર્યક્રમને ખૂબ-ખૂબ સફળતા પ્રાપ્ત કરો, એ મા ગાયત્રીને પ્રાર્થના અને ગાયત્રી પરિવાર ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટીઓ અને પરિજનો તરફથી શુભેચ્છા.

કેટલાંક અનિવાર્ય કારણસર ઉપર્યુક્ત કાર્યક્રમમાં અમારાથી હાજરી આપી શકાય તેમ નથી, તે બદલ ક્ષમા યાચી છીએ.

અંતે આપશ્રીના કાર્યક્રમને સફળતા ઈચ્છીએ- વીરમીએ છીએ. ચંદુભાઈ કે. મોદી

રમેશભાઈ ઓઝા (ભાઈશ્રી)

॥ શ્રી હરિઃ ॥

‘સુફલ મનોરથ હો તુમ્હારે’

પ્રિય સ્વજન,

જયશ્રીકૃષ્ણ,

આપ કે યહાં હો રહે મંગલ પ્રસંગ પર હાર્દિક અભિનંદન ઓર હૃદય કી શુભકામના ।

આશિષ

ભાઈ

● મૃત્યુભય ●

મુનિ પતંજલિએ કહ્યું છે કે સ્વરસવાહી વિદુષોપિ તથા રૂઢોડભિનિવેશઃ અર્થાત્ જન્મોથી સાથે આવતો અને મૂર્ખાઓની જેમ વિદ્વાનો ઉપર ચઢી બેઠેલા જે મૃત્યુનો ભય તેને અભિનિવેશ ક્લેશ કલ્પો છે.

પશુ, પંખી, મનુષ્ય, સ્ત્રી, પુરુષ, યુવાન, વૃદ્ધ મૂર્ખ અને પંડિત સર્વે પર મૃત્યુભય ચઢી બેઠેલો છે. સૌને તે એક્સરખી રીતે ડરાવે છે.

આવો સર્વવ્યાપી આતંક ફેલાવનાર મૃત્યુભય વિષે પણ નિર્ભય થઈને એમ કોણ કહી શકે છે કે, “મને મૃત્યુનો ભય નથી?” આવું બેધડક તેઓ જ કહી શકે કે, જેમને મહાવિદેહમાં જવાની ખાતરી થઈ ગઈ હોય. વળી, મને જીવવાનો મોહ (કંટાળો) નથી, તેવું તેઓ જ કહી શકે કે, જેમણે આનંદવિભોર થઈ જીવી શકાય તેવું સંયમ-આરાધનાનું જીવનસંબલ, જીવનપાથેય, જીવનસાધન પ્રાપ્ત કરી લીધું હોય.

આવી નિર્ભય અને ઉત્સાહપ્રેરક વાણી ઉચ્ચારીને સમાજમાં દિવ્યતા ફેલાવનાર અને સમાજને ઊર્ધ્વપથ પર આકર્ષનાર દિવ્ય વિભૂતિઓને, અલૌકિક ગુરુજનોને, પરમપુનિત સાધુ-સંતો-ભગવંતોને કોટિ-કોટિ વંદન હજો.

(પ.પૂ. ગુરુદેવ શ્રી યોગભિક્ષુજી રચિત પુસ્તક ‘કડવું અમૃત’માંથી સાભાર)

● ઓમ્ પરિવારના ઉત્સવ ●

ઓમ્ ગુરુદેવ જયંતી	શાંકુતલ બંગલોઝ કોમન પ્લોટ, સત્તાધાર ચાર રસ્તા પાસે, BRTS બસ સ્ટેન્ડ પાસે, સોલા રોડ, અમદાવાદ-૬૧ ફોન : ૯૮૭૯૧૧૦૧૩૦	૨૫-૧૦-૨૦૧૬ મંગળવાર સાંજે ૪.૫૦ થી ૮
બેસતું વર્ષ	નેષધભાઈ વ્યાસ ૩, ગંગાધર સોસાયટી, સરદાર પટેલ હાઈસ્કૂલની સામે, મણિનગર, અમદાવાદ-૮	૩૧-૧૦-૨૦૧૬ સોમવાર સવારે ૭ થી ૯

श्रीशुवर का ढोधक (नाम) प्रणव/ओम् है ।

(समाधिपाद के श्रुती का भाषानुवाद)

- (२४) क्लेश, कर्म, कर्मफल और वासना जिसमें नहीं है असा पुरुषविशेष/चेतनविशेष श्रीशुवर है ।
- (२५) श्रीशुवर संपूर्ण सर्वज्ञ है ।
- (२६) श्रीशुवर पूर्वकाल के गुरुओं के भी गुरु है और काल की मर्यादा से (जन्म-मृत्यु से) पर है ।
- (२७) श्रीशुवर का नाम प्रणव/ओम् है ।
- (२८) अर्थ के चिन्तन सहित ओम् का जप करना ।
- (२९) चिन्तन सहित जप करने से अन्तरायों का अभाव और आत्मसाक्षात्कार होता है ।

● द्रस्टना उद्देशो

(१) सर्वव्यापक परम सूक्ष्म चेतन तत्त्व के जेनुं नाम प्रणव (ओम्-ॐ) छे तेनी प्रतीति ञहुषनसमाजने करवावा प्रयत्न करवो. (२) 'योग'नो प्रचार, प्रसार अने संशोधन करवा प्रयत्न करवो. (३) समाजनुं नैतिक धोरण ठींचुं लाववा माटे साहित्य द्वारा आध्यात्मिक ज्ञाननो प्रचार अने प्रसार करवानो प्रयत्न करवो. (४) आ उपरांत 'ञहुषनहिताय-ञहुषनसुभाय'ने लगतां कार्यां, जेवां के, केणवणी, तनीनी सारवार वगरे करवा माटे प्रयत्न करवो.

આણ સંસ્થાપક તથા આધ્યાત્મિક વડા
પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રી યોગભિક્ષુજી

PRINTED & PUBLISHED BY :-

Dr. S. S. Bhikshu for

AUMGURU PREMSAMARAPANDHYANBHIKSHU PARIVAR TRUST

(Reg. No. E/4416 Date 11-5-81)

From : :-3/B, Paliadnagar Society, Naranpura, Ahmedabad-13

Printed at : Shardul Printing Press

Hon. Editor : Naishadh Vyas

I.T.Exe. DIT (E)/80G(5) / 252 / 2008-09

- પ.પૂ. ગુરુદેવશ્રી યોગભિક્ષુજી મહારાજશ્રી સાથેનાં પ્રેરક પ્રસંગો - સંસ્મરણો સંક્ષિપ્તમાં આવકાર્ય છે.
- “ઓમ્ પરિવાર”ની કલ્યાણકારી પ્રવૃત્તિઓ વિશેની માહિતી પણ સંક્ષિપ્તમાં આવકાર્ય છે.

નોંધ : જગ્યા-મર્યાદાને કારણે અન્ય કૃતિ-સામગ્રી સ્વીકારી શકાતી નથી.

- રુતમ્ભરા સંપાદન સમિતિ

લવાજમદર :

ત્રિવાર્ષિક સભ્ય (ભારતમાં) ...	₹	૧૦૦-૦૦
આજીવન સભ્ય (ભારતમાં) ...	₹	૫૦૦-૦૦
ત્રિવાર્ષિક સભ્ય (પરદેશમાં) ...	\$	૫૦-૦૦
આજીવન સભ્ય (પરદેશમાં) ...	\$	૧૫૦-૦૦
છૂટક નકલની કિંમત ...	₹	૧૦-૦૦

લવાજમ મોકલવાનું કે “રુતમ્ભરા”ને લગતો પત્રવ્યવહાર કરવાનું સ્થળ :

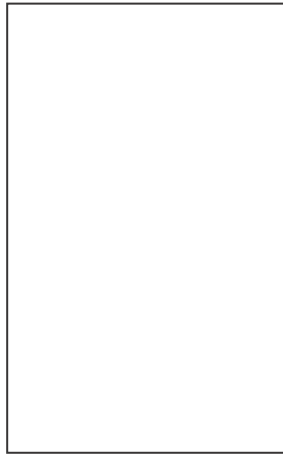
ડૉ. સોમાભાઈ એ. પટેલ (ડૉ. સ.સ. ભિક્ષુ)

૩/બ, પલિયડનગર, દર્પણ સર્કલ પાસે,
સેન્ટ ઝેવિયર્સ હાઈસ્કૂલ રોડ,
નારણપુરા, અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૧૩

સૂચના :-

- (૧) લવાજમ ચેક, ડ્રાફ્ટ અથવા મનીઓર્ડર દ્વારા “ઓ.પ્રે.પ.ટ્રસ્ટ” ના નામે મોકલવું. સાથે આપનું પૂરું નામ, સરનામું શુદ્ધ અક્ષરોમાં લખી મોકલવાં.
- (૨) જે સભ્યના રહેઠાણનું સ્થળ બદલાયું હોય તેમણે તેમના નવા રહેઠાણનું પૂરું સરનામું લખી મોકલવું, જેથી વ્યવસ્થાપકો દ્વારા અંક મોકલવામાં સરળતા રહે.

To,

Web : www.aumparivar.com
E-mail : aumparivar@yahoo.com

Web : www.yogabhikshu.org
Facebook : [yogabhikshu.aumparivar](https://www.facebook.com/yogabhikshu.aumparivar)